TRIBUTE

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ВАСИЛІЯН-ПІОНЕРІВ

TO THE

BASILIAN PIONEERS

COVER DESIGNED
BY
WASYL HORBAY

СВІЛІЙ ПАМ'ЯТІ
ВАСИЛІЯН-ПІОНЕРІВ

IN TRIBUTE TO THE
BASILIAN PIONEERS

Світлій Пам'яті
Василіян-Піонерів
Мондер, Алта.
1963

1902 ***1962***

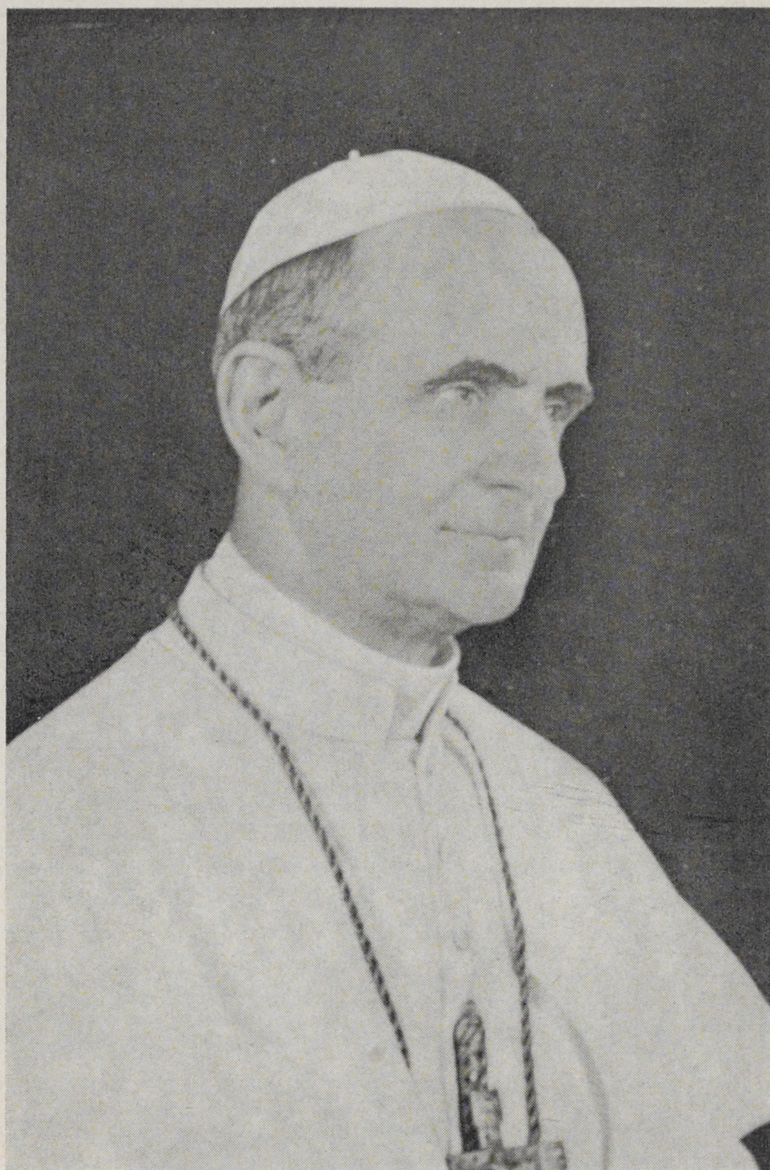

In Tribute To The
Basilian Pioneers

Mundare, Alberta
1963

ПЕРШИМ МІСІОНАРАМ-ПІОНЕРАМ,
ЩО ВЧИЛИ НАС ВІРИТИ,
МОЛИТИСЬ І ТРУДИТИСЬ
ДЛЯ БОГА, ЦЕРКВИ Й НАРОДУ
В ДОКАЗ ПОШАНИ, ПОДИВУ Й ЛЮБОВИ
ЦЮ СКРОМНУ ПАМ'ЯТКУ

ПРИСВЯЧУЮТЬ
ВДЯЧНІ
ДУХОВНІ СИНИ,

AS AN EXPRESSION OF
LOVE, ADMIRATION, AND
REVERENCE FOR THE
PIONEER MISSIONARY —
BASILIANS WHO TAUGHT US
TO BELIEVE, TO PRAY, AND
TO SERVE GOD, THE
CHURCH, AND OUR PEOPLE,
THIS JUBILEE BOOK IS
HUMBLY DEDICATED BY
THEIR GRATEFUL
SPIRITUAL SONS.

Його Святість Вселенський Архиєрей
Папа Павло VI.

His Holiness Pope Paul VI

Ottawa, September 10, 1963

Dear Father Daciuk,

The news of the forthcoming celebrations in honour of the first Ukrainian Basilian Fathers-Missionaries who arrived in Canada sixty years ago, is a source of joy and inspiration to all who feel justly proud of the past history of the Catholic Church in Canada, and who pray for her well-being in the future.

The Basilian Fathers Monastery in Mundare, Alberta, your first missionary headquarters in Canada, was the fruit of a great love, built by the hands and hearts of these holy men who landed in this country. Its walls have contained and directed their energies towards the service of God, its chapel has echoed with their hopes and dreams, has been witness to their sufferings and their loneliness.

This monastery is a powerhouse of prayer, a bridge between this world and the next over which so many of humanity's poor suffering members will one day cross. It has been, it is, and it will continue to be a crucible, an organic and efficacious instrument in bringing about the marriage of all that is fine in the courageous spirit and inspiring traditions of the Ukrainian past, with all that is of value in this new land of yours.

To-day, you are celebrating the birth and growth of a dream that has known sixty years of life, that has mastered the winds of trial, opposition and failure.

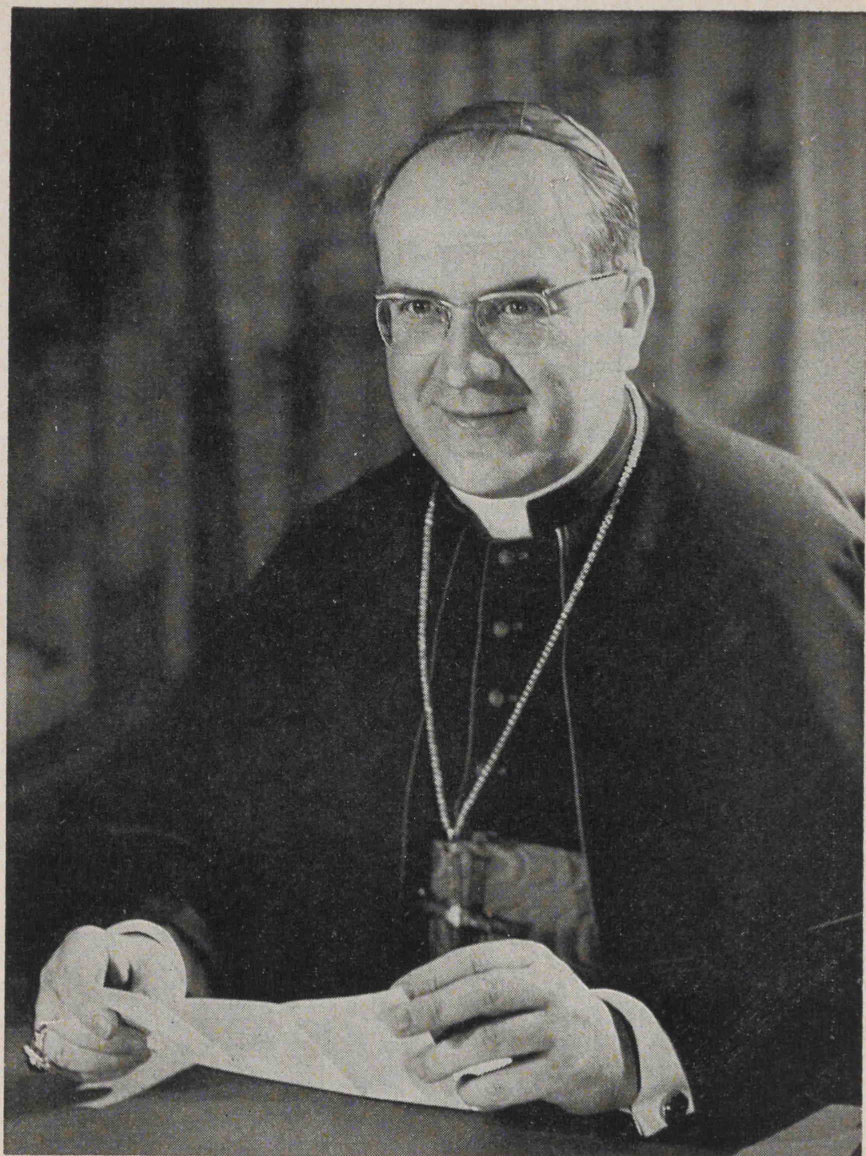
It affords me great pleasure then, dear Father, to join you, the other members of your Community and your friends who are with you to-day for the Celebrations, in your joyful hymn of thanksgiving on this historic occasion.

As the personal representative of the Holy Father in this country, I impart to you all, His Blessing. May it win for you an unfailing trust in God, for though "youth itself may weaken, the warrior faint and flag, those who trust in the Lord will renew their strength, like eagles new fledged: hasten and never grow weary of hastening, march and never weaken in the march."

Sincerely in Our Lord,

† S. Baggio

Apostolic Delegate

Його Високопреосвященство
Високопреосвященнійший Архієпископ Севастіян Бадджо,
Апостольський Делеґат на Канаду.

His Excellency Most Reverend Archbishop Sebastiano Baggio
Apostolic Delegate to Canada

Слава Ісусу Христу!

18. вересня 1963.

Преподобний Отець
Мирон Дацюк, ЧСВВ.,
Ігумен ОО. Василіян
в Мондері, Алберта.

Преподобний і Дорогий Отче Ігумене:

Щиро дякую Вам за листа з дня 1. вересня ц. р., яким інформуєте мене про намір відсвяткувати в Мондері, на 3-го листопада, 60-річчя приїзду перших Отців Василіян на місіонарську працю до Канади.

Подія прибуття до Канади наших перших місіонарів з заслуженого Чина Отців Василіян, без сумніву, заслуговує на особливу згадку та на утревалення в памяті серед теперішньої ґенерації і будучих поколінь нашого народу, поселеного в цій країні, бо Отці Василіяни, більше чим хтонебудь, причинилися до церковно-релігійного та національного збереження і росту українського народу в Канаді.

На світлому прикладі любови свойого народу й повного пожертвування для його душевного добра всіх сил, що його дали Отці Василіяни-Піонери, виросло вже покоління українців католиків, свідомих свойого великого покликання і своїх завдань в продовжуванні й закріплюванні Божого царства на землі, а зокрема серед нашого українського народу.

З приводу 60-річчя спасенної праці ОО. Василіян у Канаді заносимо до Всевишнього покірні молитви-подяки за всі Його благодаті, одержані дотепер, і благаємо Царя віків, щоб надальше і завжди найщедріше благословив усі труди послідовників великих місіонарів Василіянського Чина, на славу Божу й на силу нашого народу в Канаді та по всьому світі.

Найщиріше вітаю всіх Отців Василіян Канадської Провінції із 60-річчям їхньої цінної праці та засилаю їм своє архиєрейське благословення.

В Христі Господі відданий,

† МАКСИМ, Митрополит

Його Високопреосвященство
Високопреосвященійший Архієпископ Максим Германюк ЧНІ,
Митрополит Вінніпеґський.

His Excellency Maxime Hermaniuk, CSsR., D.D.
Metropolitan of Canada, Archbishop of Winnipeg

ARCHBISHOP'S RESIDENCE
10044 - 113 Street
Edmonton, Alberta

September 19, 1963

Rev. and dear Fathers:

It was a pleasure to learn a few days ago that you will soon be celebrating the 60th anniversary of your arrival in Canada, and the opening of the Monastery of Mundare as the first headquarters of the Basilian Order in Canada.

My hearty congratulations to the successors of the zealous band of missionaries who left their beloved Ukraine to save the faith of their coreligionists who were confronted with worse conditions here than those which forced them to leave their own country. Those people came here to seek the freedom which was denied them at home under the rule of the Czars.

They found freedom from taxation and from several other forms of oppression; but little did they dream that they would be followed by emissaries of the Orthodox Church of Russia, who during their stay in Canada succeeded in tearing a few families away from their allegiance to the Pope. Still less did they suspect that they would be canvassed by groups of missionaries pretending to say Mass for them in the Slav-Byzantine Rite, with no other end in view than to trick them away from the faith of their fathers.

Against the mendacious attacks made by those who pretended to say Mass for them in their own Rite, we must admit that most Latin Catholics were of very little help. They did not know your Rite any more than your people knew theirs, with the sad result that many years passed before anything like mutual respect and confidence were established.

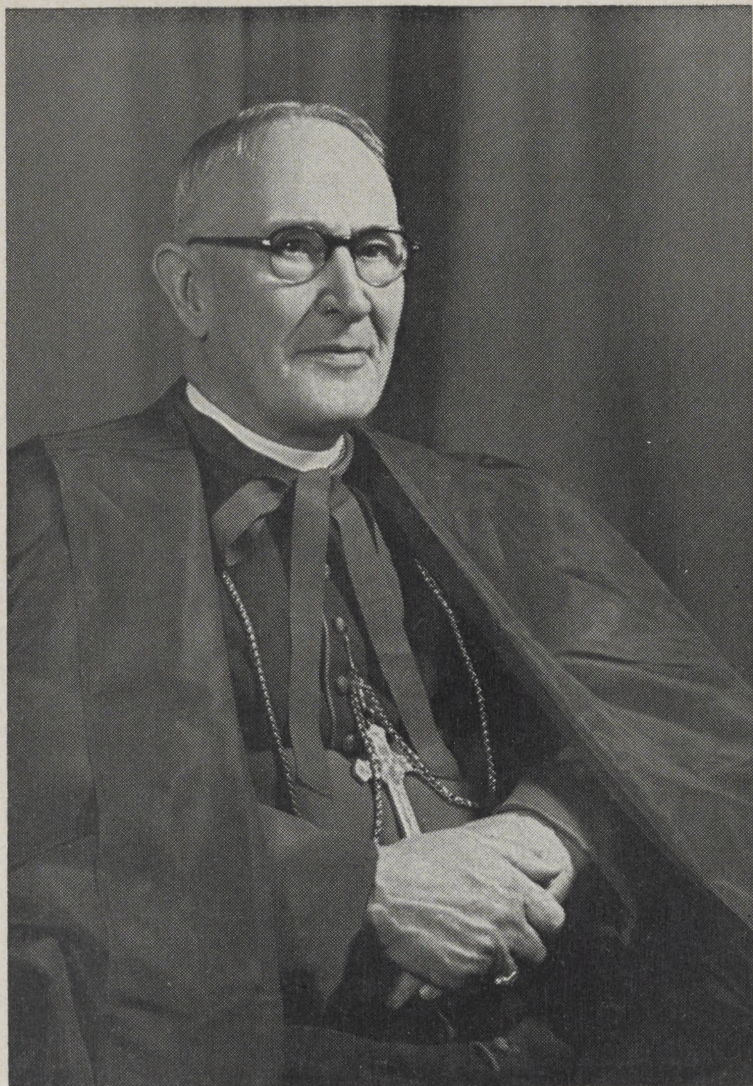
These were the conditions which met the first missionaries of the Order of St. Basil the Great on arrival in this country. For several years the Ukrainian people had already been the victims of religious thieves on the one hand, and lack of understanding on the other by their fellow Catholics, for want of a common language. The poor Fathers must have really felt as though divine providence had abandoned them.

But the past twenty years have brought them a generous return of their labors. Goodwill and mutual appreciation have grown between Catholics of both Rites, dioceses have been erected, hundreds of churches have been built, vocations have increased, and the Basilian Fathers must be thankful to God for the marvellous successes which have crowned their efforts. Their people also have displayed a laudable ambition so far as professional life is concerned, as anyone may see from their numbers in political life, at the Bar and on the Bench.

Praying that God may continue to bless their missionary efforts and those of their diocesan collaborators during the generations to come, I remain,

Sincerely in the Lord

J. H. MacDonald
Archbishop of Edmonton

Його Високопреосвященство
Преосвященніший І. Г. МекДоналд, Архієпископ Едмонтонський.

His Excellency John H. MacDonald, D.D.
Archbishop of Edmonton

ІЗ ШІСТДЕСЯТИРІЧЧЯМ!

Високопреподобному
о. Ігуменові Миронові Дацюкові, ЧСВВ.,
у Мондері, Алберті.

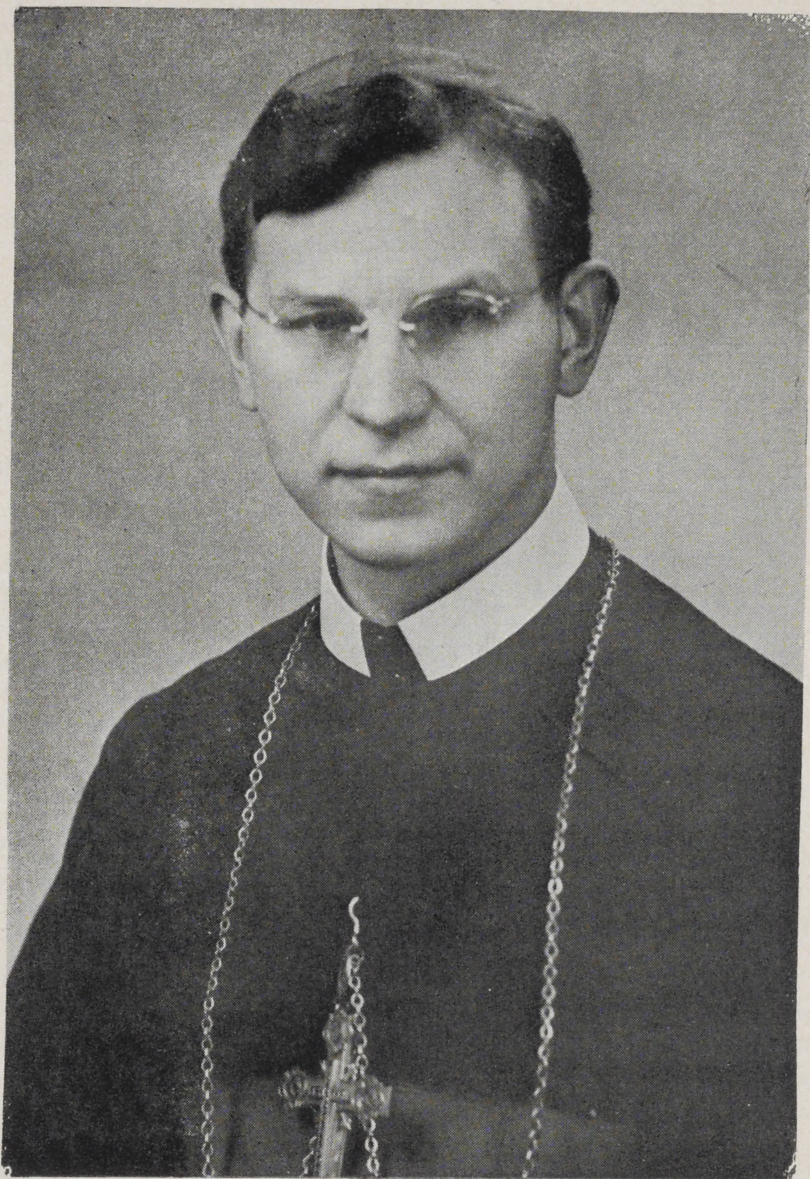
Високопреподобний Отче Ігумен!

Дуже зрадів вісткою про намір відзначити 60-річчя приїзду Василіян Місіонарів до Канади.

Із усіх місійних осередків у Канаді Мондер вибився на найстарший манастир. Усі Василіяни-Піонери вложили свою місійну працю у мондерському манастирі. Від Мондеру започаткувалися сталі богослуження при манастирі. Мондер вславився своїми щорічними празниками св. Апостолів Петра й Павла. У Мондері вдавалися найкраще релігійні, церковні й народні торжества. Мондер щасливий був гостювати у себе багато визначних церковних, народних і державних достойників. Хто бажав бути василіянином то відбував свій новіціят у Мондері. Мондер, у своєму часі, зосередковував всі вищі студії, філософію й богословя. Преса, друкарня й василіянський музей, завдячує свій початок мондерському манастиреві. Хоч у межичасі повстали у Канаді інші василіянські станиці, резиденції й манастирі, проте Мондер ще й по сьогодні найчисленніший монахами. І тому відзначувати 60-річчя прибуття Василіян-Місіонарів, ніде так приємно й на часі, як у Мондері.

Друга Сесія Вселенського Ватиканського Другого Собору затримує з конечности Єпископів у вічному місті Римі. Хоч як приємно було б у неділю 3-го листопада взяти участь у ювілейних торжествах у Мондері особисто, проте умовини часу дозволяють лише на присутність духа з усіми Дорогими Отцями, Братами й Вірними мондерського манастиря. Тому з нагоди 60-річчя приїзду перших Василіян Піонерів до Канади пересилається цим письмом усім участникам ювілейних торжеств найщиріше Архиєрейське Благословення.

† НІЛ, Єпископ.

Його Преосвященство
Преосвященніший Владика Ніл Саварин, ЧСВВ,
Єпископ Едмонтонський.

His Excellency Neil Savaryn, OSBM, D.D.
Bishop of Edmonton

4 жовтня 1963

Слава Ісусу Христу!
Високопреподобний Отець
о. Ігумен Мирон Дацюк, Ч.С.В.В.
у Мондері, Алберта.

Високопреподобний Отче Ігумене!

Відомість про торжественні святкування 60-річчя приїзду ОО. Василіян до Канади, що відбудуться у матірньому Манастирі в Мондері в листопаді ц. р., спонукує нас у першу чергу дякувати Всевишньому в наших молитвах за щедрі ласки в місіонарсько-душпастирській праці всіх Високопреподобних Отців Чина св. Василія Великого.

З найглибшою пошаною хилимо низько наші чола перед тінями цих незабутніх перших плугаторів — св. п. о. Навкратія Крижановського, о. Матея Гури, о. Платоніда Філяса, Ч.С.В.В, що орали перелоги та сіяли золоті зерна Христової Правди в душах численної української еміґрації на широких просторах великої Канади. Вони та численні їх наслідники, сповнені духом святости, не лише своїми молитвами, пламенним словом своїх проповідей та своєю священичою діяльністю несли обильну духовну поміч українським поселенцям і боронили їх перед зловорожою пропаґандою, але вони збудували свій перший на канадійській землі Василіянський Манастир у Мондері, щоб у ньому виховувати нові ряди Отців Душпастирів-Місіонарів Ч.С.В.В.

Ревній праці Чина св. Василія Великого завдячувати треба побудову величавої Колеґії з Манастирем і каплицею св. Григорія Ниссейського на Вестоні-Торонто, Манастиря св. Йосафата в Оттаві, Манастиря Пресв. Серця Христового в Ґримсбі, Онтаріо.

З Мондеру, звідкіля від перших своїх початків виїжджали Отці Піонери на місійну працю та з інших Василіянських осередків, хай далі виходять нові кадри ревних Священиків-Монахів і Братів для Божої слави та добра нашого українського народу в Канаді.

З Архиєрейським Благословенням для всіх учасників 60-річчя ОО. Василіян у Канаді,

† ІЗИДОР, Єпископ

Його Преосвященство
Преосвященнійший Владика Ізидор Борецький,
Єпископ Торонтонський.

His Excellency Isidore Broecky D.D.
Bishop of Toronto

Дня 16. вересня 1963 р.

До
Високопреподобного Отця Ігумена
Мирона Дацюка, Ч.С.В.В..
в Мондері, Алта.

Слава Ісусу Христу!

Високопреподобний Отче Ігумен!

Дуже дякуємо за Вашого листа і повідомлення про заплановані святкування 60-річчя приїзду Отців Василіян до Канади і видання з того приводу пропамятної книжечки.

На усильні прохання перших наших поселенців в Канаді і за стараннями Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, приїхали до Канади Отці Василіяни. Серед важких життєвих умовин і геройських зусиль провели вони роки піонерської місійної праці. І в нашій Саскатунській Єпархії залишили вони гарні сліди свого душпастирювання в околиці Альвени, яка згодом стала одною з кращих округ.

До успішної праці Отців Василіян в Канаді без сумніву належить зачислити видавничу діяльність. Був час, що мондерська друкарня Отців Василіян була головним і одиноким носієм друкованого слова для наших вірних в Канаді. Ця подія ставить Манастир Отців Василіян в Мондері на одному з перших і визначних осередків життя українського народу поза межами України.

Теперішні жителі мондерського манастиря памятають про своїх заслужених попередників і з нагоди 60-річчя прибуття перших Отців Василіян до Канади влаштовують відповідну програму. Тому виявляємо наше признання всім організаторам і виконавцям тих святкувань і пересилаємо наші сердечні ґратуляції.

Високопреподобному Отцю Ігуменові Миронові Дацюкові, Преподобним Отцям Душпастирям і Братам, як також всім учасникам святкувань засилаємо наше

Архиєрейське Благословення

† АНДРІЙ, Єпископ

Його Преосвященство
Преосвященнійший Владика Андрей Роборецький,
Єпископ Саскатунський

His Excellency Andrew Roborecky, D.D.
Bishop of Saskatoon

Рим, 1 жовтня 1963.

Дорогі Отці і Браття!

Може більш як коли, саме в це вселенське веремя Ватиканського Вселенського Собору є на часі згадати 60-ту річницю Василіянської Місії на канадійській землі. Саме сьогодні, коли пишу цих кілька слів, Христова Церква розважає спільно свою божу місію в світі, її походження, її шляхи, її засоби, її історію, її потреби, та її цілі, оте Господнє: "Ідіть, отже, і навчайте всі народи: христячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа, навчаючи їх берегти все, що я вам заповідав" (Мат. 28, 19 - 20).

Виконуючи цю місію, відповідно до доручення св. Отця нашого Василія, кількох молодих василіянських ченців прибуло на широкі простори Канади. Ніщо інше не присвічувало їм на цьому шляху в незнане майбутнє, нічого іншого не робили вони та їх наслідники за цих довгих 60 літ, як те, що вміщається в цьому Христовому мандаті. І Господь поблагословив цю працю, як поблагословив працю і труди апостольські дванадцяти Апостолів. І дрібне зеренце розрослось в Христову Церкву на землі, а скромний труд кількох молодих ченців приніс багатий плід: буйний розквіт релігійного й церковного життя українських поселенців у Канаді, очоленого сьогодні прямими переємниками Апостолів — своєю рідною Єрархією, забезпеченого своїми храмами, своїми манастирями, своїм духовенством, своєю богослужбою і своєю службою людині-ближньому у її найрізнородніших потребах.

І виконавши цю свою місію, наші Отці і Браття-Піоніри відійшли від нас до Господа, по нагороду, забираючи з собою в могили тільки те одне: свідомість сповненого обовязку-місії, вдоволяючись отим євангельським: "Коли виповните все, що вам доручено, кажіть: ми слуги непотрібні, що мали ми виконати — виконали".

І відходячи від нас, вони не залишили нас: відійшли тілом, але позістались духом. Залишили нам своє діло, та передали нам свою місію. І коли ми сьогодні згадуємо 60-ту річницю цієї місії, то це і знак що ми свідомо перейняли цю місію, це свідоцтво що їх заповіт ми виконуємо і маємо тверду постанову його виконати. І хоч вони не залишили нам земних благ та маєтків, то вони залишили нам багато: залишили найкращу частину свого людського, чернечого, священицького "я", Христовий ідеал прожитий і показаний власним життям-дороговказом.

Всесвітліший і Високопреподобний о. Протоархимандрит
о. Атанасій Великий, ЧСВВ.

Very Reverend Athanasius Welykyj, OSBM
Superior General

Дорогі Отці і Браття. Святкування річниць — це перегляд історії, минувшини, підтягання підсумків, виготовлення епілогу. Це так би мовити матеріяльна сторінка справи. Але кожна річниця — це й погляд в майбутнє, виготовлювання програм, ставлення прологу. І це ота духова сторінка святкування річниць. І ми, духовні люди, повинні класти усю вагу саме на оту духову сторінку. Інакше наші святкування були б може тільки затратою цінного часу. Тому святкуючи цю 60-ту річницю поставмо наголос саме на цю сторінку. Нехай вона стане новим початком-прологом, нехай буде звернена ціла в майбутнє, в дію. Найкращим святкуванням буде, коли збільшимо те, що ми перейняли, коли здійснимо те, що вони почали. На нас лежить, щоб ми виповнили хвалою божою ці церкви що вони збудували, щоб виповнили святим життям ці манастирі, що вони оснували, щоб удосконалити ці праці, що вони розпочали, щоб здійснили ці пляни, що їх вони снували. Тільки так можемо справді возвеличити тяжкі початки та нераз непосильні труди Піонерів. Інакше ми могли б стати тільки вдоволеними консументами чужих надбань. А так ми не прославили б, але радше зневславили б їх память.

Прийміть, Дорогі Отці і Браття, цих кілька слів-думок як мій скромний привіт, як маленький причинок до гідного відсвяткування цього 60-річчя, як свідоцтво моєї приявности серед Вас у ці торжественні дні Канадійської Провінції, а зокрема Мондерської Обителі, Матері наших канадійських манастирів, колиски василіянського чернецтва в Канаді.

Хоч тілом буду я в ці дні в соборі св. Петра, але духом буду при Вас усіх, і лучитимусь з Вами у молитовному возношенні рук перед Господнім Вівтарем за всі ці наміреня, що їх Ви вкладаєте в ці святкування.

А Господь, якого місію ми всі виповнюємо, нехай буде з усіми Вами "благодаттю і щедротами свого чоловіколюбія".

З братнім привітом,
щиро відданий у Христі Господі брат і слуга
о. Атанасій Г. Великий, Протоархимандрит ЧСВВ,

It is a great pleasure for me to have this opportunity of extending my cordial greetings to the Basilian Fathers on the Sixtieth Anniversary of the arrival in Canada of their first missionaries.

On this important occasion I join in paying tribute to those early pioneers and in commending all who have followed them in serving the spiritual needs of the community.

With my warm congratulations and kind regards to all.

Lester B. Pearson Prime Minister.

Dear Father Daciuk,

On the occasion of the 60th Anniversary of the arrival of the Basilian missionaries in Canada to work among the Ukrainian people, I am pleased to forward to you a message of congratulations in respect of the task which your Order has accomplished for Christianity and society in general in the ensuing years.

It is appropriate that this event should be marked at Mundare, Alberta, where the first missionaries established their mission post and built the main monastery, and where the magnificent monastery of today stands as a monument to the sacrifice and devotion of those who went before.

The story of your Order in Western Canada is interwoven with the bright chapter of Ukrainian settlement and growth which in the space of sixty years has contributed so much to Canada's development not only in the West but from Coast to Coast. To that march of progress which epitomizes the forward movement of our country, your Order has contributed in large measure.

On Sunday, November 3rd, all Canadians will unite with me in paying tribute to an accomplishment which has meant, and will continue to mean in the future, a great deal to Canada and its progress.

Yours Sincerely

John Diefenbaker

Високодостойний Дж. Діфенбейкер,
бувший Премієр Канади — Лідер Опозиції.

Honourable John Diefenbaker
Leader of the Opposition

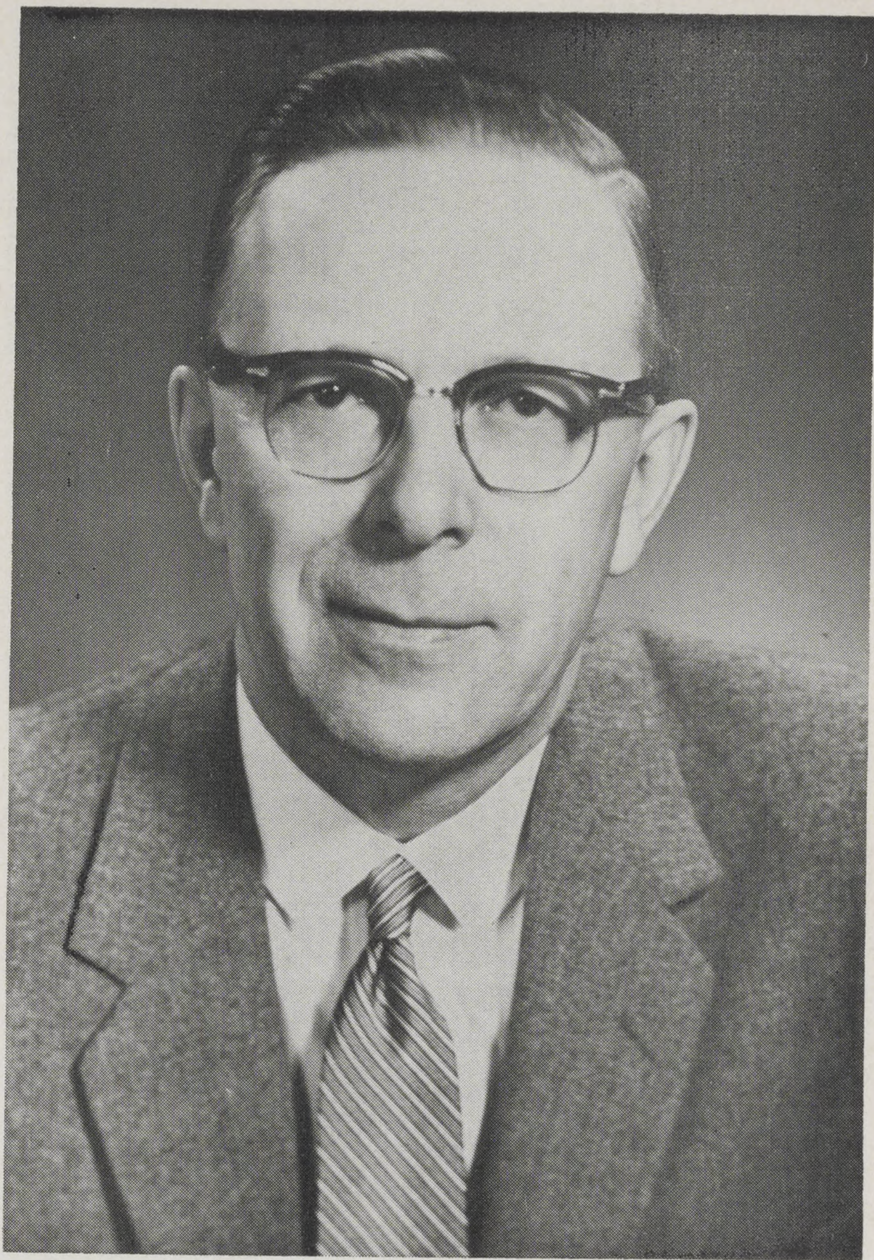
I am pleased to have this opportunity to extend on behalf of the Government of Alberta and the citizens of our province sincere best wishes and congratulations on the occasion of the Sixtieth Anniversary of the arrival of the first Basilian Fathers in Canada.

Tribute should be paid to those pioneers who came to Canada just following the turn of the century to serve the spiritual needs of their people. We in Canada are indeed fortunate to be able to benefit from the talents and cultures of many peoples.

Through the efforts of the Basilian Fathers and the work of the Church your congregational members have gained a greater awareness of the importance of working together towards the spiritual and moral welfare of the people. Today as in the pioneer era, civilization's hope for international co-operation and understanding remains centered on the church and family, based on the foundation decreed by the Creator himself. Teachings of faith, hope and charity, truth, justice and righteousness remain our hope for human understanding and salvation.

Again my sincere best wishes to all those participating in the ceremonies marking the Sixtieth Anniversary of the arrival of the first Basilian Fathers-Missionaries in Canada.

Ernest C. Manning,
Premier of Alberta

Достойний Е. Менінґ,
Премієр Алберти.

Honourable E. C. Manning
Premier of Alberta

Високопреподобний Отче Ігумене,
Преподобні Отці, Дорогі Браття!

В неділю, 3-го листопада 1963, в неділю 60-ліття приїзду перших оо. Василіян-піонерів до Едмонтону, в неділю перед 7-им листопадом, коли то 1902-го року о. Платонід Філяс, настоятель оо. Василіян-піонерів, поселився на стало в Біверлейк-Мондер та розпочав там будову першої церковці й манастиря оо. Василіян, у Вас відбуваються "величаві ювілейні святкування".

Кожний, хто почує про ці "святкування", каже: "Достойно і праведно!" Що якраз мондерський манастир старається, щоби ювілейне торжество відбути по змозі найвеличніше, це ні посторонні ні нам, у василіянській Родині, не дивне. Мондерський манастир, оснований бл. п. о. П. Філясом, а розбудований о. Н. Крижанівським у новіціят канадської вітки оо. Василіян, став домом "матірним", став "колискою монашества василіянського" в Канаді. Ця духовна мати над колискою манашого життя своїх дітей-синів замість колисковою піснею співала слова Псальми: "Прийдіть, дітоньки, послухайте мене: я страху Божого навчу Вас!" Бо ж "страх Господній це начало премудрости", а премудрість це в нашій церковній мові: "любомудріє" — любов до чеснот і святих ідеалів.

І тому нам, вихованим у тім "матернім домі монашества нашого", горовид того манастиря остався незабутнім! Це ж спомин нашої щасливої, Богу посвяченої, молодости. І тому здається мені, що наші ювілейні святкування в Мондері це неначе шукання за ключами, загубленими (часом) ключами, до нашого славного й щасливого минулого. Це щось неначе проща, паломництво, священний похід до колиски василіянської Родини в Канаді й до гробів піонерів наших, що були в житті і в смерті посередниками й жертвою за народ свій перед лицем Всевишнього.

Не сміють бути "забуті тіні наших предків!" Не можуть вони бліднути й половіти в нашій памяті-спогадах! Їх священний подвиг життя й праведної смерти кличе нас неначе голос боєвої сурми на різнородні фронти праці й жертви для Бога, для Церкви й для народу.

На те ж усе наше змагання кличемо молитовно словами 50-ої псальми: "Ублажи Господи благоволенієм Твоїм Сіона і да созиждуться стіни Єрусалимські!" — Щасти Господи благостю своєю Сіонові нашому — щоб здвигнути нам сильні стіни-мури нового, оновленого нашого: монашого, церковного й народнього "Ієрусалиму" . . . .

Вдень св. Покрови 1963 року.
Вінніпеґ, манастир оо. Василіян, 612 Флора Евеню.

о. Боніфатій Слобода, ЧСВВ,
Протоігумен.

Високопреподобний о. Боніфатій Слобода, ЧСВВ,
Протоігумен Канадської Провінції.

Very Reverend Boniface V. Sloboda, OSBM.
Provincial Superior

TOWN OF MUNDARE

Mundare, Alberta

Mayor's Office

October 2nd, 1963

Reverend Fathers of the Basilian Order:

The forthcoming celebrations of the 60th Anniversary of the arrival of the first Basilian Fathers in Canada, and Mundare in particular, gives our community of the Town of Mundare a wonderful occasion to express our feelings of gratitude and acknowledgement to the first missionaries of your Order and your Monastery, with its church, museum, recreational Ukraina Park, beautiful grotto, which all have contributed to the growth of our town and has become an attraction to all from Canada and the United States.

As mayor of our community I take pleasure in asking God's blessings upon your religious Order and its members at this festive moment of your Jubilee. Please be assured that we appreciate the work, co-operation and friendliness towards our Town. Such pioneer zealous priests-missionaries as Father Kryzanowsky, Father Filas, Father Bodnar and others have all left their spiritual imprint on our lives and it is they, together with our forefathers, who have made Mundare what it is today. Till this day the spirit of the departed missionary Fathers is in the new generations of your priests and brothers.

We are grateful to the Divine Providence that the first missionary post was erected in Mundare because through it we, our children, have been the recipients of many graces in our christian lives.

On behalf of the residents of Mundare I salute the Basilian Fathers on their Diamond Jubilee and offer sincere congratulations with best wishes for many more fruitful years of labor in our Lord's vineyard.

Sincerely yours

Ignace Hawryliuk, Mayor

ВПов. п. Ігнатій Гаврилюк,
Мейор Мондеру

His Worship Ignace Hawryliuk, Mayor of Mundare

З ПРИВОДУ 60-ЛІТНІХ СВЯТКУВАНЬ

"Велика вдяка належиться Всевишньому за все!" Тільки такими чувствами наповняються сьогодні наші серця й уми в дні 60-літнього ювілею прибуття перших Василіянських Місіонарів у цю канадійську розлогу країну, що скорим темпом стала заселюватися нашими людьми.

Можете собі представити, яке могло б бути сьогодні наше духове життя, коли б не готовість на надлюдські жертви та посвяти цих кількох перших Отців Місіонарів, що в геройськім дусі залишили свої рідні сторони Галичини, щоб спішити з духовою поміччю нашим першим поселенцям розкиненим по широких преріях Канади. Шістдесят років тому застали ці перші Місіонарі ось тут тільки дикі прерії, серед яких заледви де-не-де виростала маленька та бідненька хатина перших поселенців. Ані доріг, ані поїздів, ані будь-яких можливостей кращих комунікаць у тих часах не було. А то навіть і церковці не застали, в якій могли б принести безкровну жертву св. Літургії. Тай на поміч від людей не могли надіятись, бо самі бідні заледви перші кроки господарства закладали. Нічого перші Отці Місіонері не мали — тільки велику любов до свого народу та сильну надію на поміч Божу. І не спроневірилися вони в своїх місійних завданнях помимо найтяжчих обставин до праці та виснаження до останнього своїх священичих сил. І сьогодні ми збираємо обильні плоди мозольної праці цих перших Отців Василіян. Так чисельно розкинені церкви по цілій розлогій Канаді, наші чотири дієцезії з ієрархами на їх чолі, так багато нашого народу вірного своїй св. Церкві та свому обрядові та так сильний розріст Василіянського Чину тут на американськім континенті — це тільки маленька частина того великого плоду, що виріс з зерна засіяного першими Місіонерами.

Тому сьогодні маємо за що дякувати Господеві та величати тих перших Місіонарів Василіян. Ми, молоді їх наслідники, що перейняли від них те славне василіянське імя, замешкали в їхніх манастирських келіях та стараємося продовжати їхню велику духовну працю, — з гордістю сьогодні глядимо на їх духа готовости, жертви, відданости й любови, і тільки молимо Бога, щоб дав нам ласки та сили йти завсіди їхніми слідами й в нашій праці для слави Божої, звеличення Василіянськокго Чину, розросту української католицької Церкви та в любові до нашого народу.

Нехай Христос і Божа Мати благословлять усіх учасників і прихильників цих врочистих святкувань 60-ліття праці наших Отців у Канаді.

о. Мирон Дацюк, Ч.С.В.В.,
ігумен мондерського манастиря св. Ап. Петра й Павла

Високопреподобний о. Мирон М. Дацюк, ЧСВВ,
Ігумен Мондерської Обителі.

Very Reverend Myron Daciuk, OSBM.
Superior of Mundare Monastery

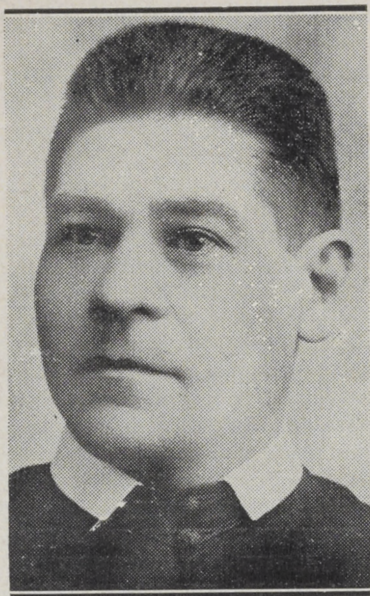
Отці й брати Мондерського манастиря — 1962
Fathers and Brothers of the Mundare Monastery — 1962

У ЮВІЛЕЙНУ ХВИЛИНУ

Ювілейний рік 60-річчя прибуття перших Василіянських місіонарів до Канади добігає до кінця. 7-го листопада 1902 року зазначений в місіонарській монастирській хроніці як день, що в ньому бл. п. о. Платонід Філяс, ЧСВВ, поселився в околиці Біверлейку, сьогоднішнього Мондеру. Від того пам'ятного дня почалася мозольна, тяжка, душпастирська праця першого місіонаря, який кидав Боже зерно в землю, саме тоді, коли наші перші поселенці засівали свої клаптикки прочищеного поля пригорщами першої пшениці. І як сьогодні з тих клаптиків землі виросли великі простори тим золотистим колосом вкриті, так на тих просторах тут і там виринають церкви, неначе доспіле жниво того зерна, що його засівали перші місіонарі-піонери.

Тому в цю ювілейну хвилину, коли завертаємо картки історії назад та думкою переживаємо щераз ті перші гаразди поселення, хочемо цими ювілейними святкуваннями та цією пам'ятковою книжкою віддати гідну пошану і поклін тим, що нам передали те все, що сьогодні нас живить, піддержує і становить наше життя.

Перекартковуючи записки перших наших Отців Піонерів, прислухуючися оповіданням деяких ще живих піонерів-поселенців, відтворюється в уяві картина майже неймовірних обставин, що серед них довелося нашим дідам жити. Та одне дуже замітне, — це тісне, щире, дружнє, родинне співжиття Отців Місіонарів із своїми вірними. Труднощі піонерського життя їх не ділили, але навпаки, єднали. Тому в цю ювілейну хвилину не можна відділювати одних від одних. Священик без співпраці та щирої любови, прив'язання своі пастви до нього, не вдіяв би нічого. Ані вірні без свого пастиря не спромоглися б на будову свого релігійного і національного життя. Це ясно пробивається з цілого нашого минулого. Коли на поклик місіонаря, щоб збудувати хатину для нього чи калицю, церковцю, вірні покидали свої обістя, які так вимагали праці, спішили радо, щоб рубати ліс, звозити дерево, ставити будинкки, — то це тільки потверджує ту дійсну християнську любов, яка ціхувала перших вірних Христової Церкви. В них дійсно "було одне серце й одна душа". Недармо сьогодні на устах сідоглавих піонерів такі сердечні спогади про о. Філяса, о. Крижановського та інших, що були батьками народу. Недармо теж вже по виїзді з Канади до Галичини, о. Філяс так щиро і сердечно оповідав своїм спів-братам в монастирі про тих щирих своїх братів і

о. П. Філяс, перший настоятель Василіянської Місії в Канаді. (1902 - 1905).

сестер, яких мусів залишити в Канаді. А кожний записав собі глибоко в серці хвилину прощання о. Філяса з своїм стадом в невеличкій церковці, коло "Манастиру", перед віїздом до Рідного Краю, коли він востаннє промовив до всіх та обіцяв прислати по собі нових місіонарів. Плакали всі, без різниці, бо два роки біди та взаємної потіхи зв'язали їх як дітей коло рідного батька. Що говорило кремезному і сильному Іванові Лесюкові взяти на плечі о. Філяса і перенести через глибоку воду, коли, звозячи дерево на каплицю, загородили їм дорогу великі води — як не любов і пошана до свого духовного батька? А чому о. Філяс не сів на крісло, що його фірман зняв з фіри для вигоди отця духовного серед поля, коли преїздив на місійну працю до Біверлейку? Бо не шукав винятків і хотів з своїми дітьми ділити все.

Такими були перші василіянські місіонарі і такими були перші поселенці. Для виховання дітей заложили Отці Василіяни школу при манастирі. Сестри Служебниці навчали дітей, а Отці приходили на релігію. А діти? По 9 і більше миль приходили пішки з своїх фармів кожного дня на науку. Школа для них була важливим чинником і тому за всяку ціну дбали про неї тут, в Мондері, і де тільки василіянський місіонар працював. В Вінніпеґу переносили її з одного місця на інше ізза браку місця, але не звивали її. Люди оцінювали працю місіонарів і слухали своїх пастирів.

Та чи не найбільше можна почути про таке щире співжиття за часів о. Навкратія Крижановського, якикй найдовше працював в околицях Мондеру і став неначе Мойсеєм свого українського народу та провадив його крізь бурхливі і небезпечні часи. Нічиє ім'я так глибоко не вписалося в пам'яті вірних, як о. Крижановського.

о. Навкратій Крижановськикй, настоятель Василіянської Місії в Канаді (1923 - 1932) та перший Протоігумен Американсько-Канадійської Провінції (1932 - 1940).

За його місіонарства збудована церква св. Апостолів Петра і Павла в Мондері, Народній Дім ім. Тараса Шевченка, манастир і новіціят ОО. Василіян у Мондері, манастир на фармі, сиротинець

(передше Новіціят і Школа СС Служебниць) в Мондері, Український Шпиталь СС. Служебниць, ґрота "Голгофта", друкарня з першим видавництвом та часописом "СВІТЛО". Повних 30 років присвятив о. Крижановський Мондерові та його околицям, знаходячи при тому час на місійні поїздки до сусідніх провінцій і далекого Сходу Канади. Своєю милою і тихою вдачею вмів здобути кожного, що з ним тільки стрінувся. Щорічні великі мондерські відпусти св. Ап. Петра і Павла стягали тисячі людей, а серед них завжди був, неначе патріярх, о. Крижановський. Манастирська їдальня тоді була віддана старим піонерам, що їх сам доглядав, спрошував і гостив їх ревний і добродушний душпастир. Варто б тоді було поглянути на обличчя тих гостей, що, разом з своїм Господарем, блистіли приятельським вдовіллям.

Сьогоднішній ювілей — цей ювілей свівпраці, посвяти та великої любови, взаємної, і до свого рідного, як церковного так і національного.

Другою знаменитою чертою, що нині так яскраво світить та опромінює цей ювілей, це незламна, вперта і подивугідна витривалість наших піонерів. Великі простори, брак священиків, ворожа Церкві пропаґанда, нераз висували сумніви — чи вдасться те все вдержати? Чи прийдуть нові покоління, що продовжатимуть місіонарську працю Чи видержимо наступи ворогів? Непохитна віра в Боже Провидіння та вірне сповнювання своїх обов'язків були тими орудниками, що доконали чуда. Будували церкви, манастирі, школи, за позичені гроші, бо не було звідкки, а потреба наглила. Безупинні старання ішли, щоб дістати свого власного українського католицького єпископа для Канади. А коли почули, що їде нововисвячений єпископ Преосв. Кир Никита Будка до Канади, заповіли збірку між вірними в трьох провінціях і вручили єпископові дар любови в сумі 1,550.06 долярів.

Безупинні відвідини вірних не тільки в неділю, свята, але щоденні, від околиці до околиці були тими промінчиками надії, що могли ними тішитися поселенці, що свої священики є і не забувають про них. Не менше виказували свою витривалість і самі іміґранти. Вони радо спішили далекими милями на богослуження, нераз ночували під возами, очікуючи відправи, підчас якої могли своїх дітей похрестити, висповідатися, повінчатися. Одного разу, коли о. Філяс тяжко захворував і не міг відправляти в каплиці, одна мама щонеділі посилала своїх дітей до церкви, мовляв: "може о. Філяс вже здоровий і буде відправа". Верталися діти додому з сумною вісткою: "Отець далі хворі — не було відправи". Витривало і енергійно будували церкви, даруючи землю під них, доставляючи дерево, а жінки, та нераз і діти, місили глину, щоб обліпити храм Божий.

Та вінцем слави, що нею увінчалися наші перші василіянські піонери та їхні вірні — це глибока віра в Бога, в Його св. Церкву, та дійсно релігійне і побожне життя. Перші слова, що їх написав о. Філяс в манастирській хроніці, були, "В ім'я Боже". Це було чертою та моттом їхнього особистого духовного життя. Були це

мужі молитви і довіря в Боже Провидіння. З Богом починали раннім ранком кожний день. Місіонерська праця та перебування по різних хатах на колоніях не давали їм причини звільняти себе з своїх монаших молитовних обов'язків. Це було видно наскрізь з їхнього життя. Люди нераз перестерігали своїх дітей, щоб не перешкоджували Отцеві духовному, бо "Отець тепер моляться". Ще добре не загосподарилися, а вже заповіли св. місію, щоб скріпити на дусі вірних та озброїти їх проти ворожих нападів. О. Атанасій Филипів закладає перше Апостольство Молитви при манастирі. О. Матей Гура стає першим головою Запомогового Братства св. о. Николая в Вінніпеґу. Проповіді місіонарів люди до сьогодні пам'ятають. Старанно їх виготовляли, бо до сьогодні манастирський музей зберігає рукописи проповідей, що лишили по собі. А витерті молитвослови — священичі молитовники — вказували, що місіонарська рука твердо тримала це джерело сили та Божої ласки. Одним словом, чим горіли їхні душі, тим загрівали і своїх вірних. Малий відсоток слабодухів не видержав на пості вірности своїй св. Церкві, та решта вірних залишилися самі при Церкві і в такому дусі виховали своїх дітей. Цього ніяк не були б доконали. якщоб у їхніх серцях не було того правдивого християнського духа.

Клонимо свої голови тіням тих незабутніх предків і просимо Бога, щоб їхній дух перейшов на нас. В тісній, щирій родинній співпраці священика з вірними, витривало, з вірою в Бога та Його святе Провидіння, з глибокою побожністю ідемо в другу половину цього століття, щоб і ми записали свій вклад в історію нашої Церкви, народу в Канаді золотими буквами.

ПАРОХІЯ СВЯТИХ АПОСТОЛІВ ПЕТРА Й ПАВЛА
в Мондері, Алберта
складає щиросердечну подяку
ДОРОГИМ ОТЦЯМ ВАСИЛІЯНАМ
за їх так віддану духовну опіку в протязі минулих 60 років.
Нехай Господь благословить цей Чин Василіянський ще
більшим розростом на будучі роки.

НАЙСЕРДЕЧНІШІ ПОБАЖАННЯ ОТЦЯМ ВАСИЛІЯНАМ

з приводу 60-ліття місійної праці на терені Мондеру

складає

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО

в Мондері

З ХРОНІКИ МОНДЕРСЬКОГО МАНАСТИРЯ

Шістдесять літ пройшло від хвилини, коли перші наші місіонарі-піонери ступили на албертійські прерії в околиці Бівер Лейку. За той час багато речей змінилося, багато пішло в непамять, навіть сам Бівер Лейк зісохся, скорчився, змалів. Не змаліла тільки праця, що її почали в ті пропамятні дні наші перші Місіонарі, і память про їх подвиги та про їх повні посвяти труди не згасла, не змаліла, а навпаки, з кожним днем росте, все кріпшає.

Мало хто вже памятає ті перші часи, мало хто вже може нам розказати про геройські подвиги перших піонерів і перших місіонарів. Тому на цих сторінках даємо коротенькі уривки з Хроніки-Літопису Мондерського Манастиря, що її писали ті перші наші піонери-місіонарі власними, нераз може й перевтомленими, або закостенілими від зимна руками. Хай вони, з віддалі десятиріч, заговорять до нас своїм вогненним словом — словом великої жертви, посвяти і любови.

1902

23.X. — Приїзд перших Василіян до Канади. Із Львова приїзджають до Монтреалю через Ню Йорк ОО. Платонід Філяс, Созонт Дидик, Антін Строцький та Бр. Єремія Янішевський. З ними приїзджає також 4 Сестри Служебниці: Амбросія Ленкевич, Ісидора Шиповська, Таїда Врублевська та Емілія Клапоушок.

26. X. — Отці й Сестри складають візиту Апостольському Делегатові на Канаду, Преосв. Фальконієві в Оттаві.

1. XI. — У суботу пізно ввечір приїхали поїздом до Страткони (теперішний полудневий Едмонтон) Отці й Сестри. Їх привитали Отці Обляти й забрали до себе на вечеру. Отці заночували в Отців Облятів, а наші Сестри в поблизьких латинських Сестер.

2. XI. — Неділя. Отці не могли правити Служби Божої, бо їх валізки ще на стації. Тому були на латинській Службі Божій. По Службі Божій о. Філяс виголосив у церкві першу проповідь по-українськи до зібраних українських поселенців.

4. XI. — Покликають нашого священика до хорого у шпиталі. Іде о. Філяс.
6.XI. — о. Пл. Філяс у товаристві Преосв. Леґаля виїзджає фірою на візиту наших поселенців на Біверкрік та Біверлейк (теперішний Мондер).
7. XI. — Заїхали на Стар до Василя Гринькова й тут заночували.
8. XI. о. Пл. Філяс та Преосв. Лємаль заїхали на Біверлейк до польського священика Ольшевського, що мешкав дещо напівніч від теперішнього Мондеру.
9. XI. — Неділя. о. Пл. Філяс на латинській Сл. Божій о. Ольшевського під кінець промовляє до зібраного народу (було багато українців) та потішає, що як тільки прийдуть ризи з корабля, приїде до них на стало.
2. XII. — Страшно позимніло. Температура впала до 40 ст. нище зера.
10. XII. — Отці поділилися місійними округами: о. Пл. Філяс — Біверлейк; о. А. Строцький — Біверкрік (Стар); о. С. Дидик — Едмонтон, Реббит Гил (тепер Ледук) та Равндлейк (тепер Равндгил).
21. XI. — Нарешті прийшли так дуже очікувані куфри. Отці поділилися фелонами, богослужбовими книгами . . .
27. XII. — о. Пл. Філяс виїзджає на Біверлейк і замешкує в Матвія Ґаха. Звідси розпочинає місійну працю на Біверлейку.

1903

23. I. — о. Пл. Філяс бере на себе фарму-гомстед, північно-західний кводер, десятої секції, 53-го товншипу, 16-го ренчу.
13. II. — о. Філяс закуповує у Василя Стеблика та Квасниці трохи матеріялу на будову хати.
27. IV. — о. Філяс переходить мешкати до Олекси Лесюка.
5. VI. — Починається будова хати. Люди помагають.
23. V. — У шпиталі в Едмонтоні вмирає Сестра Таїда. У похороні бере участь лат. єпископ Леґаль. Залишилось тільки 3 Сестрі.
11. VII. — о. Пл. Філяс перейшов мешкати до своєї хати, де "всього на всього одна кімната була готова на горі. Решта ще чекало докінчення. Ще не було ні дверей, ні вікон, ні підлоги, ні комина . . . "
12. VII. — Перший празник св. Ап. Петра й Павла. Хата недокінчена, каплиці нема — та це не відстрашило людей, вони приїхали навіть з найдальших околиць.
19. VIII. — Спаса. о. Філяс посвячує хату й цвинтар коло Москалика.
30. VIII. — Загостив до о. Філяса й заночував Преосв. Леґаль.
20. IX. — ОО. Філяс і Дидик розпочали першу місію в Канаді. Прибуло дуже багато фір і людей. Люди ночують на полі під возами. Та третього дня почав падати дощ зо снігом і порозганяв людей, бо не мали де скритись. Отці мусіли перервати місію. Місія відбувалась коло першої каплиці.
15. XI. — Прибули до Канади ще два Отці Василіяни: Матей Гура та Навкратій Крижановський. Оба залишились у Вінніпеґу.

О. Іван-Золотоуст Тимочко ЧСВВ зі СС. Служебницями й вірними на богослуженні в каплиці в "Монастирі" на фармі ок. 1908 року

1904

9. II. — З Вінніпеґу загостив до Біверлейку на пару днів о. Матей Гура.

15. II. — о. А. Строцький виїзджає в Британську Колюмбію, щоб там відвідати наших людей.

2. V. — о. С. Дидик виїзджає в Саскачеван, де перебуває цілий місяць обслуговуючи наших людей.

26. VI. —Розпочали будову церкви в Едмонтоні.

4. VII. о. Пл. Філяс став вибраний на Протоігумена Галицької Провінції й тому мусить вертатись назад до Галичини.

1905

10. I. — о. Пл. Філяс прощається зо своїми вірними та виїзджає назад до краю. Люди зо сльозами в очах його пращають, бо дуже полюбили того великого та ревного свого о. місіонаря.

12. I. — о. Атанасій Филипів приїзджає з Галичини та вибирається до Біверлейку на місце о. Пл. Філяса.

10. XI. — Молочення на фармі Отців. Намолотили 46 бушлів пшениці, 520 бушлів вівса та 22 бушлі ячменю.

22. XII. — о. А. Филипів засновує при манастирі перше в Канаді Апостольство Молитви.

1906

20. I. — Церковні збори. Присутних було 18 мужа (дуже маленько). Вибрано новий комітет на 1906 рік, у якого склад входять: Іван Турчин — предсідатель, Михайло Шевчук — касієр, Тимко Федечко — писар, Федь Гаврилюк, Сидір Ножак, Ґресько Лемішка. Ухвалено, щоб привезти даром дерево на дзвіницю; збирати вкладки на процесійний хрест; неспокійних пятнувати, а всіх приводити до згоди і єдности в стараннюся о дім Божий.

17. II. — На зборах парафіяльних ухвалено, щоб братися до будови дзвіниці. Кожний фармер має зложити $1.00 на покриття коштів і помагати три дні при будові. Вже на 19-го лютого зійшлися люди тесати дерево на дзвіницю. На дзвін зложив Йосиф Лемішка (латинського обряду) 50 дол.

22. X. — о. С. Дидик іменований настоятелем Василіянських місій на Канаду з осідком у Вінніпеґу.

26. XII. — З Вінніпеґу приїзджає на сталий побут о. Йоан З. Тимочко. А о. Филипів виїзджає до Вінніпеґу.

1907

7. VI. — Від Івана Старка поїхав о. Тимочко над ріку до церкви св. Димитрія. Тут через два дні до другої години в ночі слухав пасхальної сповіди. Висповідалося 300 людей.

7. VII. — Почали малювати каплицю ззовні. Малярем зістала Сестра Таїда.

1. VIII. — Прийшли на стацію чотири дзвони: Йосиф, Петро, Павло й Іван.

28. VIII. — Успення Пресв. Богородиці. Чит. Службу Божу править о. Тимочко в год. 6:30, а о. М. Гура в 7-ій. Всеночне в год. 8.30, відтак Утренння. По Утренні з процесією вдалися під дзвіницю — ціла дорога від манастиря аж до дзвіниці і сама дзвіниця була умаєна в два ряди деревцями. Під дзвіницею о. Дидик мали науку, відтак відбулося посвячення дзвонів: найбільший дзвін отримав імя "Йосиф", другий "Петро", третій "Павло", а найменший "Іван". По посвяченню дзвонів ОО. Дидик і Гура правили Акафист до Преч. Діви Марії під дзвіницею, а о. Тимочко ходив з тацою — зібрав майже 50 дол. По Акафисті вернулися всі з процесією до каплиці. Службу Божу співану з виставленням Найсв. Тайн відправив о. С. Дидик у каплиці на дворі. Науку по Сл. Божій і водосвяття відправив о. Тимочко. Всьо богослуження скінчилося в год. 4.30. По богослуженню був у манастирі прийом для всіх кумів від дзвонів, числом 50 осіб. Людей було дуже багато й то зо всіх місійних кольоній. Отці обідали доперва по 6-ій годині.

1908

7. I. — Різдво Христове. Богослуження почалося правити в год. 6.30. Час був дуже красний. Люди з далеких сторін поприїзджали серед ночі — розложили собі огонь на фармі й так гріючися чекали до раня на Богослуження.

22. XI. — Свято Непорочного Зачаття Преч. Діви Марії. В навечеріє приїхав з Едмонтону о. Гура. Від 2-ої год. по пол. до 7-ої сповідали двох Отців. У сам празник о. Тимочко відправив чит. Сл. Божу, відтак Всеночне, Утренню й сповідав. О. Гура також від раня сповідав, а перед год. 12-ою зачав правити Акафист до Матери Божої, відтак співану Сл. Божу, а по Сл. Божій ще о. Тимочко відправив набоженство до Найсол. Серця Ісусового та мав науку. Висповідалось около 300 осіб.

Перші Василіяни-Місіонарі в Канаді: Сидить о. Матей Гура, стоїть о. Іван Золотоуст Тимочко. (знимка з 1906 року).

1909

24. II. — о. Тимочко виїхав треном до Іннисфрі, відтак кіньми на 12-ий ренч до Івана Предика. Вечером трохи ще сповідав. Слідуючого дня сповідав цілий майже день (висповідалося 110 осіб). На 26-го зараз по богослуженню виїхав на 11-ий ренч до Гр. Глуся. Вечером зачав сповідати й сповідав до год. 1-ої в ночі. Слудуючий цілий день сповідав (більше як 200 осіб висповідав). На 28-го зараз по богослуженню виїхав до Максима Ганасика, де зараз вечером усіх посповідав (50 висповідалося).

13. III. V Виїхав на Стар. Сповідав від год. 4-ої до 12:30 в ночі. Слідуючого дня рано спів. Служба Божа, два Парастаси, кількоро дітей до хресту. По обіді сповідь від год. 1-ої до 12:30 в ночі. Висповідав 230 осіб.

17. VI. —Розправа в мирового судії на Мондері проти наших парафіян, що діти посилають до нашої так зв. приватної школи, а не до публичної. До того причинився Н. Н. крайний ворог Василіян, Сестер Служебниць та Церкви католицької. Фармері не дістали жадної кари, тільки один за це, що не явився на розправі, заплатив 5 дол.

19. IV. — Перші збори парафіян у справі будови церкви. Зїхалося 45 фармерів: 21 було за будовою церкви — решта ні сяк ні так. Заголошено другі збори на 11-го мая.

30. VI. — Прибуло 15 фармерів на збори й зложили по 20 дол. на будову нової церкви.

2г. IX. — о. С. Дидик вертаючись з Галичини привозить василіянських богословів: Василя Ладику, Ореста Кузіва та Іляріона Дороша, які мають продовжувати свої студії в Монтреалі.

19. XII. — Трагічна смерть о. Йоана Золот. Тимочка. Ще на 18-го виїхав о. Тимочко з манастиря на Лемонт, де мав вечером набоженство, а слідуючого дня відправу в церкві св. Николая на Восток. Звідтам виїхав вечером фірою назад до Мондеру й вдорозі помер. Привезли його в год. 11-ій неживого. Отець Тимочко мав астму. З причини умучення упав на санях на взнак, не було кому його відратувати, і так закінчив життя цей невтомний й усіми люблений місіонар.

23. XII. — Похорон о. Тимочка при здвизі великого числа людей. Правили Отці: Гура й Дидик. Весь нарід плакав, бо любив о. Тимочка. По похороні прийняття, бо люди з далека по кілька днів чекали на похорон. На мондерському цвистарі виросла перша василіянська могила.

1910

1. I. — о. Навкратій Крижановський призначений на місце о. Тимочка. прибув сьогодні до Мондеру. Тому що була велика заверуха, ніхто не виїхав по нього й він пішки перейшов від стації на фарму до манастиря, 3 милі дороги.

21. I. — о. Крижановський виїхав з свяченою водою по парафіянах коло манастиря. Люди були з цього дуже вдоволені, бо ще в Канаді їх хати не були свячені.

1. V. — Великдень. Погода дуже красна. Звечора прибув лат. священик о. Жан, посол Лассард і дві пані. о. Жан відправив Сл. Божу в год. 6-ій. Резурекція почалася в год. 6:30. Ціла відправа тривала до год. 10:30. По сніданню о. Крижановський їде з гістьми у відвідини до Олекси Лесюка та П. Сірацькокго. В год. 5-ій Вечірня з виставленням Найсв. Тайн й набоженство до Матери Божої. Гостям прибулим з Едмонтону дуже подобалася відправа й наші звичаї. Обіцяли вистаратися запомогу на сирітський дім і шпиталь. "Чувся дуже умучений," пише дальше о. Крижановський, бо зробив від Цвітної Неділі до Великодня 192 милі возом фармарським від 7-го ренчу аж до Тичковського (на Стар). У великоднім Пості вислухав поверх 2,000 сповідей пасхальних, не рахуючи того, що декотрі сповідалися по кілька разів".

4. V. — Багато людей виїхало до Восток за матеріялом на дошки, а ще більше фір при манастирі звозили каміння на фундамент під нову церкву.

Люди виходять із каплиці на фармі в Мондері, 1910 року.

9. V. — Почалась парафіяльна школа (катехизація й приготування до першої сповіди). Ходило 40 дітей, а 15 замешкало в монастирі.

27. VI. — о. Крижановський виїхав до Едмонтону, щоб зробити там контракт на будову церкви Плян і специфікацію церкви виготовив архитект Ролленд В. Лайнс, а контрактора згоджено Данила Чорного з Едмонтону до будови церкви за $4,500.00.

12. VII. — Празник св. Ап. Петра й Павла. Погода красна, людей дуже много, самих фір було 320. О. Дидик заголосив що, церкву, яку почали будувати коло дзвіниці, будеться будувати в місті Мондері й то ізза таких причин: 1) місто та дооколичні люди наперлися, щоб мати церкву в Мондері. 2) мешканці міста офірують на церкву $800.00 й конечно хочуть будувати там церкву. Як ми не приймемо тої оферти, то приймуть її схизматики або незалежні, котрі вже від давна побивалися, щоб осісти в Мондері, в осередку наших людей. Михайло Шевчук офірував один акер землі під церкву, що минувшого року не хотів продати навіть за 200 дол. Зараз потім повстало заворушення та суперечки особливо людей, що хотіли таки церкви на фармі коло монастиря. Цілу ніч потім збиралися й рано прийшло їх досить багато до о. Дидика, але він ще вночі відїхав до Вінніпеґу.

13. VII. — Ввечері мітінґ з людьми в Мондері. Вибрано тимчасовий будівельний комітет у склад якого ввійшли: Олекса Лесюк, Василь Миськів і Іван Пастернак. Михайло Шевчук зробив аґрімент, що відступає один акер землі під церкву.

7. VIII. — Перша співана Служба Божа в новобудуючійся церкві, якої стіни вже стояли, та посвячення її фундаментів. По Сл. Божій люди записували, кілько хто зобовязується зложити на церкву. Цей спис замуровано в угольний камінь церкви.

У год. 3:45 по обіді приїзджає до Мондеру премієр Канади, Сир Вилфред Лоріє і бере участь у торжествах заложення угольного каменя під церкву. (Витяг цього небуденного торжества поміщуємо тут у книжці в англійській мові, що було описано в англійськім едмонтонськім щоденнику). Йому товаришать його міністри та премієр Алберти Сифтон. Отець Гура довершує акту восвячення угольного каменя.

16. X. — о. Н. Крижановськикй посвячує великий дзвін та хрести на церкьу, які при великім здвизі народу закладають на копули.

22. X. — Субота. Рано приїзджає з Едмонтону Митрополит Андрій Шептицький в товаристві свого секретаря Брата Ґроцького та о. С. Дидика з Вінніпеґу. Рано відправили Ексцеленція читану Сл. Божу в монастирі, відтак оглядали монастир. По обіді стали зїзджатися люди. В год. 5-ій Вечірня при здвизі народу. Митрополит виголошує науку до народу, а відтак сідає до сповідальниці й сповідає до год. 11-ої ввеч.

23. X. — Всі Отці вравили Сл. Божі в монастирі. Запричащалося около 500 людей. В год. 9-ій вирушив похід з манастиря до церкви в Мондері. Митрополита супроводила бандерія в числі 100 їздців на конях, відтак слідували боґи та вози фармерські в числі поверх сотки. По привітах при церкві слідувало архиєрейське посвячення церкви яке закінчилося в год. 12:15. По тім слідувала понтіфікальна Служба Божа з діяконами та архиєрейська наука до людей. Все закінчилося в год. 3-ій. По цім похід рушив таким самим порядком до монастиря. На то торжество зібралосся поверх 5,000 людей. "Дуже величаво відбулося ціле торжество." тільки шкода, що церква не була ще цілком викінчена. Ексцеленція забавились у нас у манастирі через понеділок і вівторок. Через цілий протяг того часу були зайняті слуханням сповідей і принимали делеґації, які домагалися священиків та єпископа для українців у Канаді. У тім короткім часі дали Митрополит ще дві конференції Сестрам та приймали всіх на справу совісти. У вівторок по полудні їздили всі Отці й Сестри з Митрополитом до каплиці коло Москалика, де мали Ексцеленція науку о вірі й о ратуванню душ відпавших від віри. Всі Отці, Сестри й люди чулись покріпленими й відновленими на дусі через побачення свого Архипастиря, почувши з його уст науку й очистивши з гріхів свою совість. А приступло в тім часі до св. Тайн поверх 1,000 душ. . ." так пише в хроніці о. Крижановський.

Митрополит Андрій Шептицький між канадійськими Василіянами 1910-го року. Сидять зліва: о. С. Дидик, Митрополит, о. М. Гура. Стоять зліва: о. Н. Крижановський та Бр. Йосиф Гродський.

1911

3. IV. — о. Н. Крижановськикй купує церкву від "незалежних" у Веґревил за $1,000.00. З домашної каси видав $300.00, люди зложили 200 дол. а рештша на виплат. Родин є 9.

1912

7. IV. — Великдень. Пасок до свячення було два ряди довкола церкви.

11. VIII. — Нововисвячений о. Василій Ладика править першу Сл. Божу в Вінніпеґу. о. Н. Крижановський виїзджає до Вінніпеґу на це торжество.

26. IX. — Дооколичні фармері зїхалися до монастиря, щоб звести збіжжя в стіжки. Було поверх 30 фір й відразу все звезли.

19. XII. — о. Н. Крижанівський виїхав до Вінніпеґу на привитання нового єпископа для українців у Канаді, Кир Никити Будки.

1913

6. III. — Преосв. Н. Будка загощує вперше до монастиря. Приїзджає потягом у ночі.

9. III. — Преосв. Н. Будка править архиєрейську Службу Божу в церкві. Вже звечера було кілька соток людей до сповіди.

18. VI. — о. Василій Ладика вперше загостив до Мондеру.

3. VIII. — Врочисте святкування 10-ліття праці ОО. Василіян у Мондері при участи Преосв. Н. Будки. По відправі вирушила процесія від церкви до манастиря, а її вид був пречудний вжето з причини більшого числа фан і хоругов, а особливо з множества народу так, що процесія тягнулася щонайменше вівтора милі. Коли прибула процесія до монастиря, самі Преосв. відправили ювілейний Молебен і приписані молитви, відтак вийшли з процесією на двір, відправили водосвяття коло угольного каменя під школу та сирітський дім, посвятили угольний камінь, його заложили та посвятили фундамента нової будівлі. Відтак виголосили прегарну проповідь вро вартість школи. Відтак вернула процесія назад до церкви в Мондері.

1914

19. VIII. — Посвячення школи, що її провадять Сестри. Торжество відбулося в год. 4:30 по обіді. Преосв. Будка відправив молебен і суплікацію в каплиці. а відтак водосвяття й посвячення школи. По цім діти дали гарний концерт і представлення. що тревало аж до год. 9-ої.

1915

12. VII. — Празник і відпуст у Мондері. Про це так пише "Новина" в ч. 15 з 1915 р. ". . . Хто хоче в теперішню пору звідати старий край, той не конче мусить відбувати подорож через океан. Вистарчить як заїде до Мондер. Мондер є український настільки, що є більше український чим навіть Тернопіль, Коломия, чи яке місто в Галичині де на улицях панує як не жидівська то польська мова. У Мондері все українське. Навіть старокраєві строї переважають на улицях. Англійці. що позакладали стори у місті, бизнесують лиш остільки, оскільки знають українську мову. Посол до провінціяльного сойму, Меккалум, говорить і читає по українськи . . . Лікар і адвокат, що спровадилися до міста учаться завзято української мови. Діти немногих англійських бизнесістів говорять по-українськи. Одним словом асиміляція в Мондері йде відворотним ходом, бо асимілюються не українці до англійців, а англійці до українців.

От у тім Мондері відбулося надзвичайне на американськім континенті свято. Се був відпуст, свято святих Ап. Петра й Павла, відпуст, який був лише можливий у

Празник-відпуст св. Апп. Петра й Павла в Мондері 1911 рік.

старім краю. Завдяки енергічній душпастирській праці греко-католицького пароха в Мондер, о. Н. Крижановського, ЧСВВ., кожного року випадає свято Петра й Павла врочисто в Мондер . . . Треба ще згадати, що велич церемоній свята викликала велике враження на присутних і підносила їх духово. До сего в великій мірі причинилися також проповіди таких улюблених проповідників, як ОО. Гура, Дидик і Ладика. Головно глубоко патріотична проповідь о. Гури підчас Сл. Божої в неділю найшла сильний відгук між прочанами. Ця проповідь була звеном, що лучило виключно церковне свято з народним святом, яке відбувалося рівночасно, а властиво вивязувалося з церковного свята, доказуючи як далеко сягає між нашим народом почуття єдности віри з народністю . . .”

1918

3. XI. — З причини розширення інфлуензи вийшов заказ, що нігде не вільно мати публичних відправ чи мітінгів. Тому, хоч неділя, Отці мали відправу в дома.

7. XI. — Нині заслаб о. В. Ладика. о. Крижановський їздив сповідати Гринька Жука й його пятеро дітей. У дома всі слабі крім мами. Звідтам поїхав до Петра Іваськів, на північ від Мондер 9 миль і його висповідав та запричащав. Такий порядок Отців день-у-день підчас інфлуензи.

14. XI. — Нині на цвинтарі коло манастиря поховали пять небіщиків — жертв інфлуензи.

1. XII. — Нині вже позволено мати відправу у Мондері і людей зійшлося много до церкви, але відправи о. Крижановський не міг мати, тому що лежав самий слабий. Та вже слідуючого дня, помимо великого ослаблення, їздив сповідати Семеона Федорука та Петра й Грицька Бручковських.

1919

22. V. — о. Н. Крижановський купив перше авто "Доджа".
12. VII. — Празник і відпуст у Мондері. На спів. Службі Божій Преосв. Будка висвятили на священика о. Михайла Пелеха.
13. VII. — Приміція о. М. Пелеха. Людей так багато, що аж поломили баляски в церкві, як стали тиснутися, щоб одержати новоєрейське благословення. Преосв. Будка цілий час сповідав підчас відправ.

1920

21. IV. — Нині худоба пішла вже пастися, бо показалися деякі горбочки вільні від снігу. З причини посухи минулого літа, люди мали замало паші, а що зима довго тривала, то не стало паші й до половини зими. Фармері безнастанно їздили за пашою, і то зразу одні до других, відтак до міста, куди спроваджували солому вагонами. Там її розривали як круки. А за тон сіна платили зразу по $30.00, а відтак навіть і по $100.00, і то не можна було дістати. Хто мав яку готівку , то видав на пашу, а більшість задовжилися в банку. Хто мав яку стріху, то її здер на годівлю для худоби. Отці роздали задармо около 30 фір паші для людей.

1921

28. IV. — Прийшов з Риму дозвіл на отворення василіянського новіціяту в Мондері.
11. VIII. — Протоігумен о. Анастазій Калиш із Галичини відвідує манастир і Отців.
16. VIII. Сьогодні приїхали о. М. Гура й о. Филип Ру, Облят нашого обряду, і разом із о. Протоігуменом Калишом та о. Крижановським вибирали місце під новий манастир, що має служити за новіціят. о. Калиш сказав, щоб ставити його напротив церкви.
8. IX. — Митрополит А. Шептицький вдруге відвідує Мондер.

1922

25. I. — Наради Отців у справі будови новіціятського дому. Рішили починати з весною й затягнути позичку на $20,000.
1. V. — о. Филип Ру приїздить, щоб тут виготовити пляни на манастир та зайнятися самою будовою його.
30. V. —Сьогодні при Божій помочі почали будову новіціятського дому. Яму копали скрипами наші коні, і Іван Лесюк з кіньми й Олекса Лесюк, а Василь Кітура приїхав на цілий тиждень. Відтак слідують цілі довгі лісти імен доколичних фармерів, що кожного дня або возили пісок чи каміння, або помагали при будові.
1в. VII. — Преосв. Н. Будка довершує посвячення угольного каменя під манастир-новіціят ОО. Василіян у Мондері.
26. VIII. — Із Галичини приїздить о. Порфірій Боднар.

1923

12. IV. — о. Н. Крижановський стає настоятелем Василіянських Місій в Канаді.

7. VII. — Початок великої місії в Мондері. Давали її ОО. А. Филипів і П. Боднар. Мали дві науки рано, катехизація дітей по обіді, а дві науки вечером кожного дня. На закінчення місії у сам день празника приступило до св. Причастя поверх 1,500 осіб.

28. VIII. — Посвячення манастиря у Мондері, якого довершив сам о. Н. Крижановський. Проповідь виголосив о. А. Филипів. Мимо непевної погоди зібралося дуже багато людей. Як тільки закінчилося посвячення, упав зливний дощ.

31. VIII. — Відкриття новіціяту. Рано в каплиці Отці відправили спів. Службу Божу на признання св. Духа, відтак зібралися всі Отці й кандидати до аскетаря (шкільної салі) і тут о. Н. Крижанівський, як настоятель місій, проголосив у принагідній науці, що з теперішньою хвилею отвирається новіціят. Були присутні ОО.: А. Филипів, С. Дидик, П. Боднар та кандидати: Микола Лисаковський, Володимир Депутан, Михаїл Ханас, Василь Ковтун і Іван Кітура.

1924

3. I. — Приїздить із Галичини до Канади о. Юрій Жидан. Замешкує в Мондері.

11. X. — Повертає з Галичини, відбувши там новіціят, о. Йосафат Тимочко.

1925

29. I. — У Едмонтоні вмирає о. М. Гура по тяжких операціях та кількатижневих великих болях.

7. VIII. — Діставши білєт даром виїзджає о. Н. Крижановський до Галичични, щоб звідтам дістати більшу поміч для місій і новіціятського манастиря.

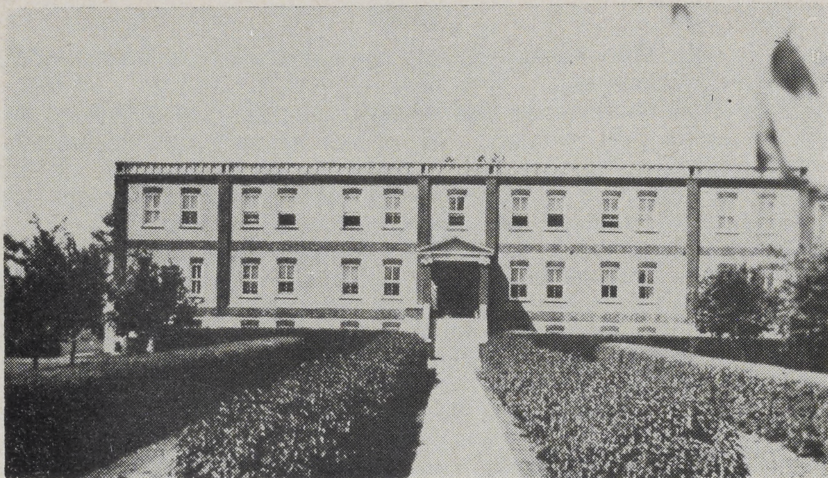
1926

9. VI. — Приїзджають з Галичини до Мондеру о. Софроній Дякович, Бр. Адріян Карпа та Бр. Пасив Стадник.

1927

1. VII. — Празник Серця Христового. Це торжество відсвятковано в Мондері дуже величаво бо цього дня по цілій Канаді святкують заразом 60-ліття Конфедерації. Була велика процесія вулицями міста аж до мійського ринкку, де при збудованім престолі відправився молебен до Серця Христового, проповідь та пожертвування всіх Серцю Христовому.

22. XII. —У Мондері відсвятковано 25-річний Ювілей праці ОО. Василіян дуже величаво й так у церкві богослуженнями, як і обідом, що його приготовили мондерці для гостей, та концертом, що його дали Сестри силами шкіл з Мондеру й Бродів.

Манастир ОО. Василія у Мондері, де приміщувався новіціят від 1923-го до 1933-го, і де приміщується тепер від 1948-го року.

3. X. — Гостить у Мондері письменник др. Осип Назарук.
16. XII. — Вечером застановили робити при викінчуванні манастиря в середині. Вікна й двері дуже напічнявіли й понамерзали й тому тяжко огрівати. Повипускали воду з форнесу й дім замкнули.

1929

14. VII. — о. Василій Ладика, Ігумен едмонтонського манастиря приймає посвячення на єпископа українців у Канаді. Торжество відбувається в Едмонтоні.

1930

18. I. — Приїзджають із Галичини до Канади ОО.: Василій Каменецький та Павло Олінський і Бр. Петро Боднар та Бр. Йосафат Король.
29. V. — Посвячення й отворення шпиталю в Мондері.

1932

2. X. — о. Теодосій Добко, перший із канадійських Василіян одержує священичі свячення.
4. X. — Приїздять із Галичини до Канади Отці: Ніль Саварин і Корнилій Войтович. Оба замешкують у Мондері.

1933

12. VI. — Почали будову нового манастиря на фармі.
4. VII. — Приїхав із Галичини великий місіонар о. А. Трух.
4. VIII. — Великий триденний Конгрес під гаслом "Українці Алберти — Христові!" Богослуження та маніфестації —

Манастир ОО. Василіян у Мондері (на фармі), де був приміщений новіціят від 1933-го до 1948-го року.

все організоване о. Трухом. У процесії вулицями міста аж до мійського ринку бере участь понад 5,000 людей.

22. XII. — Перший Провінціяльний Зїзд Б.У.К.-а організований о. Трухом. На зїзді він виголосив бесід без числа й ще ввечері провадив концертом, що його влаштував мондерський хор під його диригентурою.

1934

8. V. — Проти-комуністична маніфестація в церкві та Народнім домі під проводом о. Труха. Багато людей прибуло з дооколичних кольоній.

19. VI. — Архимандрит Василіянського Чину, о. Дионісій Ткачук з Риму прибуває на канонічну візитацію мондерського манастиря.

21. VI. — о. С. Дякович умирає у мондерській лічниці. На мондерському цвинтарі виросла ще одна василіянська могила.

1936

2. VI. — Закуплено друкарську машину. Це початок василіянського видавництва у Канаді.

19. VI. — Апостольський Делегат на Канаду, Впреосв. А. Кассульо, відвідує манастир і церкву.

1. VIII. — Пущено в рух друкарню. Друкується брошурка зпід пера о. Н. Саварина: “Чи є Бог”. Друкарі: о. Д. Попович і о. І. Процентий.

1937

20. XII. — Гетьманич Данило Скоропадський відвідує Мондер.

1938

20. VI. — Почали будувати окремий будинок на друкарню.

31. VII. — Конгрес у Мондері та посвячення угольного каменя під друкарню.

30. X. — Отворення друкарні. Було багато гостей з Едмонтону.

1939

16. I. — Почалася в Мондері дяківська школа: Вчитимуть: релігії, української мови, історії катол. Церккви, дяківства, дигентури, організаторства. Директором школи — о. А. Трух, а професори: о. А. Химій, о. П. Боднар, дяк. Феціца, дяк. Кондратюк і Бр. Адріян. На перший день прибуло 5 студентів.

5 - 6. VIII. — Конгрес молоді. На особливішу згадку заслуговує ораторський попис.

1940

5. III. — На конференції священиків Алберти, Преосв. Ладика дали дозвіл на зміну календаря під услівям, що в даній парохії буде 90 відсотків людей за зміною на новий стиль.

16 - 17. IV. — Похорон о. Н. Крижановського, що помер у Стемфорді, Америка, дня 11. IV.

4. VIII. — Діточий Конгрес. До св. Причастя приступило на спів. Сл. Божій около 900 дітей. По обіді катехизмовий контест дітвори

14. XI. — Мондерська парафія урядово переходить на новий календарний стиль.

1941

7. IV. — Зайнялася церква в Мондері. Збіглися люди з міста й все повиносили з церкви. Пожарній сторожі вдалося вгасити вогонь, тільки дах над святилищем вигорів. Вогонь наробив около $5,000.00 шкоди.

3. VIII. — Святковано Конгрес Піонерів з приводу 50-ліття поселення в Канаді.

1942

2. VIII. — Докінчення Конгресу Піонерам, бо минулого року непогода перешкодила. З'їхалося около 10,000 людей. Великий похід вулицями міста з "фловтами", що представляли піонерські і теперішні часи.

1947

4. VI. — Еміненція Євгеній Кардинал Тіссеран відвідує Мондер та бере участь у Архиєрейській Службі Божій, що її править Преосв. Ніль Саварин.

1951

5. VIII. — Премієр Канади Люї Сен Лоран відвідує ОО. Василіян у Мондері з нагоди Конгресу 60-ліття поселення українців у Канаді.

1952

31. VIII. — Всесв. о. Архимандрит, о. Теодосій Галущинський у відвідинах василіянських манастирів у Канаді, умирає у Мондері й тут відбуваються похоронні богослуження.

1953

26. VII. — Ювілейні святкування 50-ття Отців Василіян у Канаді. Величава концертова програма відбувається в "Україна" парку.

Отці й браття мондерського монастиря 1947 р. Посередині Всесв. о. Гліб Кінах ЧСВВ, тоді найвищий настоятель Чину з нагоди візитації мондерської Обителі.

1957

28. VII. — Благословення й отворення Василіянського Музею при здвизі великого числа людей та визначних гостей. Дім друкарні перетворено в музей по тім, як друкарню перенесено до Торонто.

Найщиріші Побажання

з приводу святкувань 60-ліття Місійної Праці

на Канадійській Землі з Головним Осідком у Мондері.

Вислови Сердечного Признання складаємо

ВСІМ ОТЦЯМ ПІОНЕРАМ ТА ЇХНІМ НАСЛІДНИКАМ

за так вмілий, жертвенний та так повний любови духовний провід.

А на майбутнє нехай Бог благословить до ще кращого розвитку того великого в заслуги Василіянського Чину.

ХОР ПРИ ПАРАФІЇ СВ. АП. ПЕТРА Й ПАВЛА В МОНДЕРІ

По середині сидять: Бр. Адріян, ЧСВВ., п. Іван Семенюк — дірігент хору, Преп. о. Є. Кушко, ШСВВ., парох та пані Ксеня Войценко — предсідателька хорового комітету.

The First Basilian Missionaries in Canada

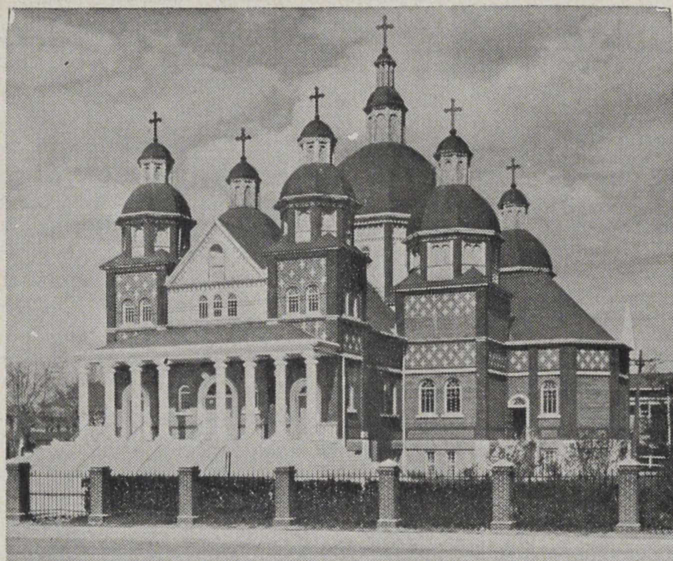
Father Josaphat Skwarok OSBM —

After a long and wearisome journey from Western Ukraine the first Basilian Fathers, four in number including one lay-brother, arrived at Strathcona, now known as South Edmonton, on November 1, 1902. These were the first Ukrainian Catholic priests to remain in Canada and establish a permanent mission amongst their people. The first three priests: Sozont Dydyk, Platonid Filas, and Anthony Strotsky, found life difficult for others had tried and given up. What was it that gave them the courage to go on? What was it that won them and future generations of Basilians the respect, love, and reverence of our people?

Theirs was a life of dedication, self-disinterest, true christian charity, and a burning zeal to win souls for Christ. For them no sacrifice was too great, no pain too severe, no circumstance too humbling. They were so poor that at first they had only one set of vestments amongst them. When one visited a mission-colony and took the vestments with him, those at home were unable to say Mass. When they established their first little home at Beaver Lake (Mundare) there was a time when they lived on nothing but milk for three weeks. Their mission territory was so large that it reached from Rabbit Hill near Edmonton, across Alberta and Saskatchewan, to Winnipeg in Manitoba.

What was it that prompted Father Sozont Dydyk to cross the Saskatchewan River on the morning of the ice break-up and leap from one ice-flow to another until he reached the other side? It was the sight of his people in their wagons waiting to drive him to their mission-colony where the parishioners had been patiently waiting many long weeks for his arrival. There were Masses to be sung, confessions to be heard, marriages to be performed, children to be taught, churches to be built, and parishes to be organized. After one such day at a mission-colony in Manitoba, Father Dydyk reported, "that on that day there were 53 baptisms,"

It was this dedication, this love of souls, this consecrated sense of duty to their children in Christ, and devotion to their beloved rite that made these early pioneer missionary-priests the great men they were. For their zeal and apostleship upon our behalf we humbly thank them. May they look upon us from Heaven, near the God they served so well, and find that the generations that follow them have not fogotten that they have been amongst us.

У 60-ЛІТТЯ ПРАЦІ ЧИНА СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО НА КАНАДСЬКІЙ ЗЕМЛІ З ПОДИВОМ КЛОНИМО ГОЛОВИ ПЕРЕД ГЕРОЙСЬКИМИ ПОДВИГАМИ ОТЦІВ ПІОНЕРІВ, ВІДДАЄМО НАЛЕЖНУ ПОШАНУ ЇХНІМ НАСЛІДНИКАМ У ЖЕРТВЕННИХ, СПАСЕННИХ ТРУДАХ І БАЖАЄМО НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ НА МАЙБУТНЄ НА СЛАВУ БОЖУ І ДЛЯ ДОБРА РІДНОЇ ЦЕРКВИ Й УРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ.

ДУШПАСТИРІ І ВІРНІ КАТЕДРАЛЬНОЇ
ПАРАФІЇ СВ. ЙОСАФАТА В ЕДМОНТОНІ

Remarkable Town

By Alfred Bahry

Srangely enough, no one keeps score. Although many other civic achievements are well documented and statistically commemorated, there is no record anywhere of what a town does with its people.

It's true that copper slabs and symmetrical heaps of concrete preserve the names of those who died on distant battlefields. A cornerstone of a hospital or school may list, for posterity to ponder, the elect or elite of a particular era in local history. Rarely, however, is there a repository of the worthwhile accomplishments of the citizens at large. Rarely? Actually, never. No one keeps score.

How many doctors, teachers, scientists, lawyers does a town produce? How manv actors, authors, priests, professors, zoologists or even zealous zither players? No one knows. It would be a remarkable town which could claim to be the most prolific in this commendable manner.

There is such a town.

It has produced remarkable people because the most remarkable people produced the town itself. The very first ones, the early pioneers, did not know that they were unusual. They performed their wondrous feats in the modest belief that most men everywhere and other communities elsewhere were winning the West in the same way.

It is trite to say that all towns place a great and constant emphasis on education. This is a thing so widely accepted that no one even casually contemplates the rejection of it. But since there are degrees of emphasis, it must be true that some receive a rather lukewarm portion while others get the genuine red-hot product, with accompanying sparks.

Mundare made a fetish of education from the start. In retrospect it is difficult to say which came first; the devoted townspeople or the dedicated teachers. When the feeling eventually became mutual, it began to produce the results that are inevitable in such a favorable school climate. Evidence of this is brought out in the fact that if there is such a rank as "first citizen," it goes

by acclamation to C. D. Kelly. Those, who by virtue of their higher education have many teachers to remember, seem to find none to supersede "the old man." Strangely, all the time he was called "the old man," and he is still reverently referred to in those words, he was actually a young man. Young or old, he was all teacher, completely devoted to his profession and professing no other. He did, indeed, become a legend during his time and it takes quite a school master to accomplish that. Everyone knew it but he was unaware of the fact. He thought he was like any other school teacher, anywhere else.

Perhaps the reason it seems so strange that education was the prime industry in Mundare is the realization that most of the inhabitants did not speak English. They spoke Ukrainian. The only people, in the old days there, who spoke English were the Scots. It was not miraculous that the McCallums and the McAllisters should be in Mundare. Nor was it surprising that the Stewarts and the Stevensons should settle there. The astonishing thing about it all is that they stayed. Especially when you consider that the town was, at that time, a sort of unofficial Ukrainian capital of Canada. It must be true that in addition to being dour and canny, as all Scotsmen are supposed to be, they are also tenacious. Aye, they must be all of those things because they combined gloriously with the Ukrainians to make it a wonderful town.

The canniest of them all was J. S. McCallum, who learned to speak Ukrainian, not an easy thing to do, and was subsequently elected to the House. He never knew how much impetus he gave the cause of education in his little town because he thought that all men everywhere, regardless of race or religion, were tolerant and understanding. He made his corner of the world a much, much better place than it might otherwise have been. They loved him for it.

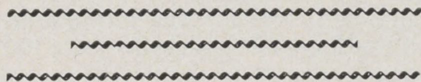
The old Presbyterian virtues, foundation for a good part of the history of the West, lived in harmony with the ancient beliefs of the Ukrainians, who were Catholic, though not entirely of that faith. J. McAllister, often as not, was mayor in the early days and his votes had to be mostly from people who neither spoke his language nor worshipped in his way. There was no resentment. They respected him and if he represented Protestantism then there was nothing to fear. He was a fine, fine man and everyone knew it. He didn't suspect a thing because he merely lived his life in his own way. His way was widely applauded but he heard none of the acclaim.

If it can be truthfully said that Mundare gave education a high pedestal, it must be firmly stated that religion did not occupy a lower position in the lives of the people. In these latter times, when even the Lord's Prayer must strive for a segment of the school's time, it should be said at the outset that the religious training of the children of Mundare was never neglected, by any of the churches. While other, less fortunate places, lacked the personnel or the facilities or the inclination, Mundare has an abundance of all three.

У 60-ЛІТТЯ
ЖЕРТВЕННОЇ МІСІЙНОЇ ПРАЦІ ОТЦІВ ВАСИЛІЯН У МОНДЕРІ ЗА ДУХОВНИЙ ПРОВІД НАД НАМИ ЧЕРЕЗ ЦІ ДОВГІ РОКИ, ЩИРУ ПОДЯКУ ТА НАЙСЕРДЕЧНІШІ ПОБАЖАННЯ БОЖОГО БЛАГОСЛОВЕННЯ ТА ДАЛЬШИХ УСПІХІВ У ПРАЦІ ДЛЯ НАШОЇ ЦЕРКВИ Й НАРОДУ

складає

ЛІҐА УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК У МОНДЕРІ

ЛІҐА УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК У МОНДЕРІ
По середині сидить Преп. о. В. Каменецький, ЧСВВ., бувший парох, а зараз на право: Пані Павліна Філ, довголітна голова мондерського відділу.

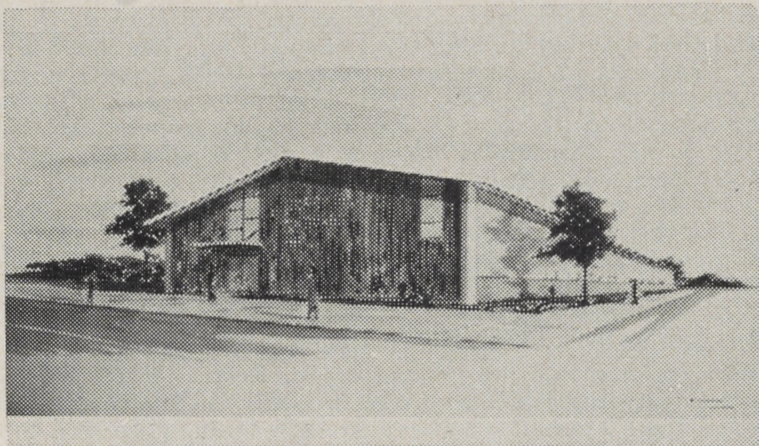
Had he come on the scene earlier, his name would have gone down in the golden story of the West with the Lacombes and the McDougalls, but Father Krezanowski came to look after the tiny settlements of Ukrainian immigrants, to keep alive the tiny, sometimes flickering flame of faith and to be the dauntless pioneer the country sought. No history of Ukrainian Catholicism can be written in this western land without recounting the trials and disappointments and hardships of this persistent priest. That he lived to see the fruit of his labors in God's vineyard is a satisfaction to those who knew the man. His influence is there today because it was so well implanted in the beginning. The hands that brought a softening touch to the rough frontier are at rest; the voice that gave encouragement and absolution and a touch of culture and refinement is stilled forever. There was a man the likes of which we are not apt to see again. The times required an extraordinary human being and the land produced him. Fortunate is the town which could claim him for its own.

There have, of course, been many other priests in the pulpit of the magnificent church and one other stands out above the others because he, too, had a tremendous influence in the community. Father Bodnar was undoubtedly the mildest, kindest cleric who ever taught catechism to the boys of the town. It must be difficult to maintain a constant patience coupled with a great spirit of service. In him it was a thing so obvious that men marvel to this day at the humility with which he wore his saintliness.

If you have never heard a well-trained choir singing in a Ukrainian church it is a pity because this is such an easy treat to taste. You will marvel at the excellence of their renditions and perhaps even feel that thrill of emotion which good music evokes everywhere but seldom so convincingly as when it is uttered in praise of God. Those who say that the Welsh and the Italians sing so well because they are happy peoples are wrong. They sing well because they have much to cry about, and to that you may add the Ukrainians.

To the schools and the churches of Mundare you must add the music that is peculiar to the town. It had its beginnings in the choir lofts and its greatest fame on the stage of the National Hall. Prime ministers, premiers, representatives of the Crown, the great and those who would be, if they could, were all hailed and welcomed in the traditional manner. Because there is really no such thing as a worthy cause or a good movement; there are only good men to do good deeds; we find that there is a man to personify the music in the air at Mundare.

His name was Bayduza. At a distance, over the years, it is quite easy to detect the genius that lay within the man. It wasn't so easy to turn up for the never-ending practises, in fair weather and in foul, and to repeat endlessly the variations which the ear of the master demanded. It was not easy for the singers and certainly not easy for the choirmaster. We have noted how some towns are fortunate in having the right people at the right time. Mundare had outstanding men at every stage in its growth. K. Bayduza ranks with the other giants who helped to build it. They must have

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ В МОНДЕРІ

Історія Українського Народного Дому в Мондері звязана сильно з історією Отців Василіян у Мондері, бо від них діставав Народний Дім заохоту й вказівки та при заснуванні його, як і при провадженні ним через усі ці довгі роки.

У 60-ЛІТТЯ ПОБУТУ ОТЦІВ ВАСИЛІЯН У КАНАДІ
прилюдну подяку та сердечні побажання
Божого благословення складає їм

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ У МОНДЕРІ

been giants. The shadows they cast are visible to this day along the trails they blazed for other men to follow.

Harry White was a lawyer. He had a rather battered sign on one wall of his office. It said, (simply): "Live each day that you can look any damn man in the face and tell him to go to hell." He lived that way but he didn't tell anybody to. His clientele was largely composed of Ukrainians. Largely, hell! Almost entirely. He organized the Boy Scouts, was a pillar of strength in the community and one of its most popular members. It would be safe to say that he was the hero of many a former Mundare boy, now in his plump forties or fifties. Especially if that boy now has a law practice of his own. It's not likely that any of them carries a large box of matches in his pocket as he did, to light a pipe which was usually out. The reason being, of course, that he stopped to speak to everyone on the street and had no time to devote to his pipe. Too bad he never was elected to parliament. Tried — Liberal. Got beaten by a man with a Scottish burr.

Which seems to bring us back to the Scots. Well, they were there at the start and you might be sure they will be there always. They and the Ukrainians understood each other quite well in the early days and there is no problem in that respect to-day. If you had lived there in those times, you would marvel today at the lack of any serious difficulties between them. After you've been about a bit and seen some of the rest of the world you would appreciate, perhaps too late, what a strange and wonderful town it was. You realize that some of the finest people you've ever known lived together under a little strain from time to time. That they knew how to overcome the irritations that each sometimes imposed on the other is to their everlasting credit.

No doubt you have gathered by now that there were many Ukrainians and quite a few Scots in the Mundare of old. There were others too. There were many fine people of the Jewish faith; many Irishmen, many Polish, German, Chinese, English and others. You may wonder why they are not called Canadians. Well, they are. Their sons proved that in their frail but fearless aircraft beneath the hostile skies of Europe. They carried it on their shoulder patches into the tides off Normandy and on the decks of wallowing vessels on the frigid, frightful run to Murmask. Some of them remained there. If their fathers owed any debt to the country, if they themselves had ever left any thanks unsaid, they paid for all.

One must believe that the reason few people write the story of their times is that it takes a certain kind of foolhardiness. There is so much to be said that it can't possibly all be said. What one leaves out perhaps has as much bearing on the story as what one puts in. It was stated at the start that Mundare has turned out a very large number of remarkable people. No. That is not exactly what was said. It was written that the town produced remarkable people because the most remarkable people made the town itself. The old timers didn't know that they were quite special. Their story has to be told by someone. Their descendants would never admit to being either remarkable or special. This writer thinks some of them are. In their way, they are writing their own stories. The boy who has

УСІМ ДОРОГИМ ОТЦЯМ ВАСИЛІЯНАМ

найщиріші побажання

З НАГОДИ ШІСТДЕСЯТ-РІЧЧЯ ТА ВИДАТНОЇ

МІСІЙНОЇ ПРАЦІ В КАНАДІ

складають усі хористи

ЗБІРНОГО ХОРУ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ПАРАФІЙ

Різдва Матери Божої — Чипмен

Св. Івана Хрестителя — Гіллярд

Успення Матери Божої — Гіллярд

Збірний Хор Українських Католицьких Парафій
Чипмену й Гіллярдів
По середині: бл. п. о. Андрій Ковч, ЧСВВ, бувший парох та
пан Яків Матвіїв — дирігент хору.

become an eminent scientist or educator or author or achieved a high place in the world of insurance or with the CBC is a credit to his home town. While no one really keeps score, some people do give it some thought. Your name comes up sooner or later. Someone was impressed by your record in school or at the university or later. Somewhere, another boy who is much too timid to write to you and say so, thinks you're quite a guy. Don't let him down.

Towns are made up of names. Some of the names are well-known. Others are not. Some are easy to pronounce, some are not. During the war, some of the names drove army pay sergeants to distraction; there were so many of them and they had to be read aloud, which was worse. But the Miskews and the Kryskos and the Winarskis don't mind. Neither do the Ruzickis, Polomarks, Hawreluks, O'Briens, Saviches, Kullys, Eckels, Rudzicks, Sawchuks, Korchinskis, Osmacks, Barons, Lesniks, Nays, Hewkos, Zaozirneys, Woytkiws, Warshawskis, Moons, Banduras, Pasternaks, Lazarenkos, Fanes, Savitskys, Batiuks, Romaniuks, Ashmores, Bilyks, Nowakowskys, Kings, Slipankis, Dlins.

Permission to reprint granted by EDMONTON JOURNAL

Unusual Museum Puts Alberta on Map

by Susan Marsh

Mundare, Alberta — Tourists traversing the vast prairies of Saskatchewan and Alberta might be utterly astonished to discover in this remote village a museum of extraordinary cultural and historic interest. Yet, that is the fact, and, once the background is made clear, it is not astonishing at all. To the contrary, it is entirely logical.

It is logical and, at the same time, highly impressive. Here, for example, is a volume printed only sixteen years after Gutenberg produced his famous Bible. It is the Codex Gratiani, published in Strasbourge in 1472. Here too, are other early Bibles, some of them the first productions of these sacred writings in the common language of the countries of their origin, instead of in Latin. One such example is the Ostrog Bible, the first translation into Old Slav. It was published in Ostrog, Poland, in 1581.

Also on view are ancient illuminated manuscripts and what is believed to be the only copy extant of the "Lives of the Saints,"

by Dmytro Tuptola. A poet, dramatist and historian, Tuptalo flourished in Kiev, the capital of the Ukraine, between 1651 and 1709.

Life of the Ukraine

Here, primarily, is a display recalling the life of the Ukraine, that great bread-basket of southern Russia, with examples of Ukrainian art, culture and customs from early to recent times. And this is the secret of the entire collection, for it was established by a local monastery of the Basilian Order as a homeland link for the many Ukrainian farmers who immigrated here more than fifty years ago.

The migration from the Ukraine was part of a great plan for Canadian development set up by Sir Wilfred Laurier, who, as Canada's first French-Canadian Premier from 1896 to 1911, wanted to populate his nation's huge empty spaces. He sought the Ukrainians because they were grain farmers and were accustomed to a climate similar to that of western Canada.

With the Ukrainians came their priests of the Orthodox Church and members of the monastic Basilian Order. These monks follow the rule of Basil the Great, an early Church Father whose dates were 330-379 A.D. Basil was born in what was Caesaria in Cappadocia, now Kayseri. It is the capital of the Turkish province of the same name in the heart of what is now called Anatolia.

Basil, who became Bishop of Caesaria, was antagonistic toward those hermits of the early church who isolated themselves from the world and mortified themselves with extreme fasting and austerity. Instead, he believed in work and community life for the members of his order. Hence, the Basilians in Canada could be congenial spiritual leaders for the sturdy, hard-working Ukrainian farmers.

The museum was established for several purposes, among them to preserve the records of the religious and secular life of the Ukraine and also to overcome the homesickness of the immigrants by keeping alive their links with their former homeland.

No tourist will find this museum by accident. Instead, it takes determination to find it because it is a little off the main road and there are no signs to guide the motorist.

At any rate, using Saskatoon as a springboard, one follows Route 5 for about 186 miles westward to the town of Lloydminster. At this place, Route 5 becomes Route 16, still leading westward and a little north.

Continuing on the broad highway, one looks for the town of Vegreville, about ninety-six miles farther on, which is a landmark for the turn-off to Mundare. The turn-off, to the right, occurs about eleven miles beyond Vegreville. Mundare is three rather dusty miles beyond. At the village, one of its 650 inhabitants surely can be found to give explicit directions to the monastery and museum.

Close to the church, an outdoor grotto for summer services and the main monastery building is a two-storey frame structure of rather unprepossessing exterior. This is the museum, but one goes first to the monastery to find a guide, who will unlock the door.

У 60-РІЧЧЯ

ПРИБУТТЯ ОО. ВАСИЛІЯН ДО КАНАДИ

складаємо наші найщиріші побажання

ВПР. ОТЦЯМ І БРАТЯМ Ч.С.В.В.

та просимо Бога, щоб надалі благословив труди наших Отців

СЕСТРИ СЛУЖЕБНИЦІ

ШПИТАЛЬ НЕПОРОЧНОГО СЕРЦЯ МАРІЇ

СИРОТИНЕЦЬ СВ. ЙОСИФА

Мондер Алберта

The antiquities are of rare interest, and not merely in the field of religion. There is a letter signed by a French king, presumably Louis XV, and there is a parchment in Latin with musical notations. The latter dates from the thirteenth century.

Early Canada

Early works dealing with the exploration and development of Canada from its origins also are on view. One such, published in Paris in 1635, is a compilation of common plants and herbs native to Canada. Another ancient volume contains the first published plan of Montreal.

There is a collection of Ukrainian-Canadian newspapers, believed to be complete and extending back to the beginnings of the immigration. There is also a collection of peculiar interest to philatelists, since it preserves the first postage stamps ever printed in 170 different countries.

У 60-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

ПРИБУТТЯ ОТЦІВ ВАСИЛІЇН ДО КАНАДИ

найщиріші побажання

Божого благословення до ще кращих успіхів

на будуче

ДЛЯ ВЕЛИКОГО В ЗАСЛУГИ ВАСИЛІЯНСЬКОГО ЧИНУ

складають

ПАРАФІЯ РІЗДВА МАТЕРИ БОЖОЇ

ЛІГА УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ ЮНАЦТВО

Чипмен Алберта

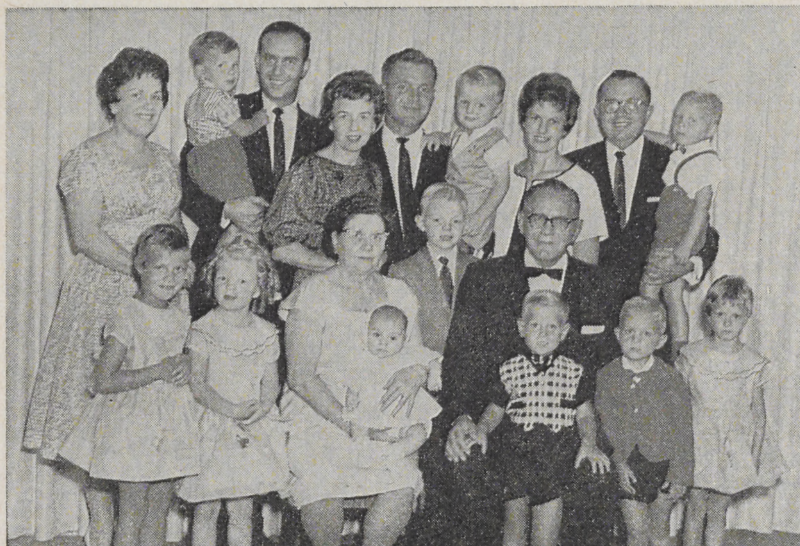
ЩИРІ ПОБАЖАННЯ ОТЦЯМ ВАСИЛІЯНАМ

з нагоди

60-ЛІТТЯ ПРИЇЗДУ ДО КАНАДИ

складають

ПАНСТВО ПЕТРО САЦЬКІВ З РОДИНОЮ

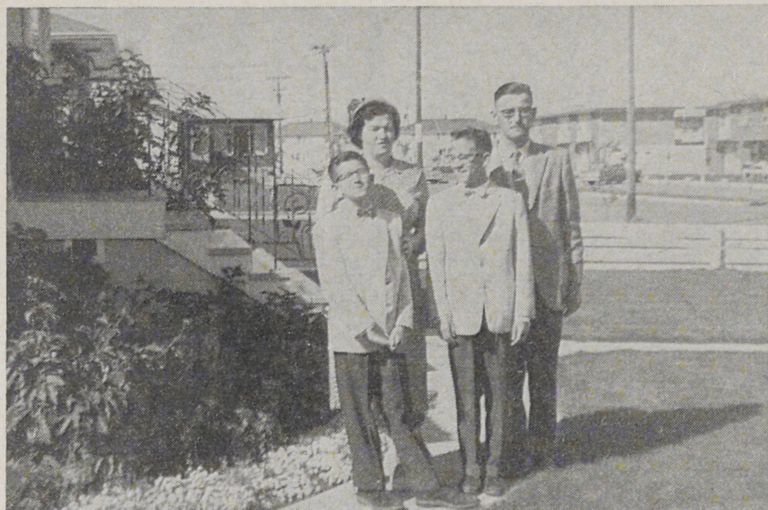

Congratulations to the Basilian Fathers

on the occasion of the

SIXTIETH ANNIVERSARY OF THEIR ARRIVAL IN CANADA

Mr. & Mrs. Peter Sachkiw and Family

CONGRATULATIONS AND BEST WISHES

to the

BASILIAN FATHERS

on the occasion of the

SIXTIETH ANNIVERSARY

of their Missionary work in Canada

from

DACYK JANITOR SERVICE

Contract Janitor Service Equipment Supplies

All Employees Bonded

John Dacyk — Proprietor

Phone: GR 9-3048

11524 - 103 Street — Edmonton, Alberta

CONGRATULATIONS

on the

60th ANNIVERSARY

of the arrival of the

BASILIAN FATHERS

to

CANADA

from

WASYL and ANNIE PODRUCKI

THORSBY

ЧИНОВІ СВЯТОГО ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО
З ПРИВОДУ 60-ЛІТТЯ ПРАЦІ НАД УКРАЇНСЬКИМ
НАРОДОМ У КАНАДІ
НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ СКЛАДАЮТЬ

Михайло ГВОЗДЕЦЬКИЙ — Власники — Стефан МАРТЮК

JUBILEE CLEANERS

8710 - 118 Avenue Edmonton, Alberta

Phone: GR 7-8606

ЩИРИЙ ПРИВІТ І ПОБАЖАННЯ ОО.ВАСИЛІЯНАМ

з нагоди

60-ЛІТТЯ ПРИЇЗДУ ДО КАНАДИ

бажає Управа

CENTRAL ALBERTA MEAT CO. LTD.

К. Таланчук
В. Поренчук
М. Басараб
В. Багнюк
М. Горбань
В. Герак
Я. Боднар
М. Садівник
Т. Войтів
М. Стефанюк
А. Цинцар
С. Онушко
М. Шміґельський

Congratulations from

New Empire Hotel

Mr. V. Warshawski | Mgr. Mrs. J. Thomas

10246 - 96 Street — Edmonton, Alberta

Congratulations from

Modern Tailors Limited

Peter Swist—Pres.

9713 Jasper Avenue — Edmonton, Alberta

Phone: GA 2-4684

Congratulations from

Woodman's Hatcheries Limited

13553 Fort Road — Edmonton, Alberta

Mr. M. R. Woodman — Mrs. E. A. Woodman

Proprietors

Congratulations from

Boulevard Market

Groceries — Meats — Confectionery

Wm. Burko

10115 - 111 Avenue — Edmonton, Alberta

Phone: GA 4-6853

Congratulations and Best Wishes to the Basilian Fathers
on their 60th Jubilee of Arrival in Canada

Red & White Store

Groceries, Meats, Dry Goods and Feeds

Ernest Nay and Kay Ruzycki—Proprietors

Phone: 304 — Mundare, Alberta

Compliments and Congratulations
from

Vegreville Bakery & Cafeteria

SELF SERVICE — NO WAITING

Baked Goods to Please!

Prop.: Wm. and Dorene Yakimetz

Phone: 632-2760 — Vegreville, Alberta

SINCEREST
CONGRATULATIONS
and
BEST WISHES

for God's blessings

from

Mary Smith

Edmonton

SINCEREST
CONGRATULATIONS
to the
BASILIAN FATHERS

who for sixty years have given their careful guidance and tireless efforts for—
OUR CHILDREN — GOD
and COUNTRY

Calmar
Junior U.C.A.

Calmar

CO-OP

HEARTIEST
CONGRATULATIONS
on the
60th Anniversary

from

William and Katherine Sendziak

and Family

Buford

SINCEREST
CONGRATULATIONS
on the
60th Anniversary

from

Tom and Mary Dziuba

and Family
JERRY

Thorsby

CONGRATULATIONS
AND HEARTFELT
FELICITATIONS
on the occasion of the
60th JUBILEE

from

John R. and Marie Powlik

and Family

Thorsby

CONGRATULATIONS
AND GOD'S BLESSINGS
to the Basilian Fathers
on the
60th ANNIVERSARY

from

John and Mary Czuroski

and Children
RANDY and AUDREY

Thorsby

COMPLIMENTS AND BEST WISHES FOR SUCCESS IN THE FUTURE FOR MANY YEARS TO COME

from

Mike and Katie Pankewicz

and Children
PATRICIA and DORIS

Sunnybrook

HEARTIEST CONGRATULATIONS ON SIXTIETH ANNIVERSARY

from

Metro and Bessie Turta

and Family

Leduc

CONGRATULATIONS
to the
BASILIAN FATHERS
from

HARRY AND MAXINE PICHONSKY

Thorsby

CONGRATULATIONS
ON 60th ANNIVERSARY
from

HUMPHREY AND ANNIE VERHUN
and Family

Thorsby

GOD BLESS YOU ALL

from

MARY HANNAS

Thorsby

Compliments of . . .

ST. BASIL'S SENIOR AND JUNIOR YOUTH

Pres. Sr.: Irene Karabonik
Pres. Jr.: Philip Nimchuk

EDMONTON ALBERTA

HEARTIEST CONGRATULATIONS
and Best Wishes

from

FRED AND MILLIE HANNAS
and Family

Leduc

CONGRATULATIONS
AND BEST WISHES

from

JOHN SMITH

Leduc

WITH ALL GOOD WISHES

from

ANTON TURTA

Leduc

God Bless the footsteps of the Basilian Fathers in the past 60 years

from

ANDREW AND ANNE LICKACZ
and Children
SHARON, KAREN and WENDY

Calmar

WITH BEST WISHES FOR
MANY YEARS TO COME

from

PETER AND ANNIE OLEKSHY

Leduc

WITH COMPLIMENTS . . .

from

JOHN AND ANNA SEREDA

Leduc

BEST WISHES . . .

from

TOBEY AND ELIZABETH SEREDA

and Children

Calmar

To the Basilian Fathers
SINCEREST BEST WISHES

from

ANDREW AND MARY SEREDA
and Family

Calmar

COMPLIMENTS of . . .

WILLIAM AND VICTORIA SEREDA

Calmar

CONGRATULATIONS and BEST WISHES from

ANDREW AND TILLIE LESCHYN

Thorsby

BEST WISHES . . .
from

GEORGE AND ANNIE HANAS
and Family

Thorsby

HEARTIEST CONGRATULATIONS
from

MIKE AND DORIS MANCHAK
and Children
EUGENIA, RICHARD and ROBERT

Calmar

COMPLIMENTS of . . .

LEO J. AND ANNIE WORKUN
and Children
RUSSELL and WESLIE

Calmar

COMPLIMENTS of . . .

STEVE AND SEBASTIANA SENIO
and Family

Thorsby

SINCERE CONGRATULATIONS . . .
from

PETER AND ELSIE MANCHAK
and Children
BERNADETTE, MARION and MARILYN

Calmar

COMPLIMENTS of . . .

WILLIAM AND JOSIE YANISH
and Children
RODDIE, GARRY and DOREEN-ANNIE

Calmar

GOD BLESS THE BASILIAN FATHERS

from

TINA KARBONIK

and Family

Calmar

COMPLIMENTS of . . .

ANNA CHRUNIK

Calmar

BEST OF EVERYTHING IN YEARS TO COME . . .

from

PAUL AND EMILY IWANICKA

and Family

Calmar

HEARTIEST CONGRATULATIONS

from

ALLEN AND MARY MANCHAK

and Family

Calmar

CONGRATULATIONS ON 60th ANNIVERSARY

from

FRED AND ANNIE KLIMOSKO

Leduc

COMPLIMENTS of . . .

GEORGE AND ANNIE SPILAK

Calmar

WITH 60 YEARS OF SPIRITUAL WORK GOD BLESS YOU

from

JOHN AND NETTIE IWANICKA

Calmar

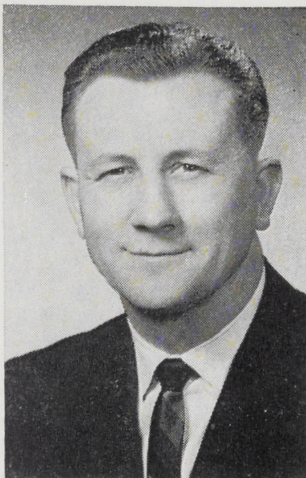
SINCERE CONGRATULATIONS

from

MIKE AND AUDREY SPILAK

and Family

Calmar

Alec Kurylo, B.Ed.
Vice-President

Fred Kurylo, B.Ed.
President

John Gulayets
Insurance Manager

Bill Diachuk
Insurance Salesman

Congratulations and Best Wishes to the Basilian Fathers on their 60th Anniversary of Missionary work in Canada

from

STAR AGENCIES LTD.

REAL ESTATE — INSURANCE (FIRE, AUTO, BONDS, BURGLARY, ETC.)
AUTO FINANCING, MORTGAGES, LOANS, INVESTMENTS

Real Estate Head Office — 9931 - 82 Ave. Phone: 439-6316
Insurance Head Office — 10118 - 100A St. Phone: 422-7218
Edmonton, Alberta

EDMONTON'S LEADING REALTORS
SPECIALIZING IN EFFICIENT PERSONALIZED SERVICE

НАЙБІЛЬША ФІРМА РЕАЛЬНОСТЕЙ І АСЕКУРАЦІЇ
В ЕДМОНТОНІ